

Ηχώ της Λευκάδας

...νησί μου,
άλλη θροφή από τη θροφή μου
δε θα βρω
Απ' την ψυχή μου άλλη ψυχή
άλλο κορμί απο το κορμί μου.

Άγγελος Σικελιανός

ΕΤΟΣ 52ο ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ **ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 217**
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ' ΑΤΤΙΚΗΣ «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ» **ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2023**

Γραφεία: Γερανίου 41, 104 31 - ΑΘΗΝΑ, FB: Συλ. Λευκαδίων Αττικής • s.lefkadion.ath@gmail.com

..αρνήθηκε
την κλεφτουριά
τα φλογερά όνειρά της
κι έγινε ζευγολάττης.
Αριστοτέλης Βαλαωρίτης

Ο Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» και η Ομοσπονδία των Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων έκογαν στην Αθήνα την πρωτοχρονιάτικη πίτα τους

Πλημμύρισαν από Λευκαδίτισσες και Λευκαδίτες της Αττικής και από ... αγωνιστικό παλμό τα γραφεία του Συλλόγου Λευκα-

δίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» (Γερανίου 41 στην Ομόνοια), την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2023, όπου πραγματοποιήθηκε η κοπή

της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας (πατροπαράδοτης λαδόπιτας), του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» μαζί με την Ομοσπονδία Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων.

Η εκδήλωση στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία από τη μαζική προσέλευση των Λευκαδίων της Αθήνας! Εξαιρετικοί οι οικοδεσπότες της εκδήλωσης, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» κ. Θωμάς Χόρτης και ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων κ. Θεοφύλακτος Λογοθέτης, οι οποίοι στον χαιρετισμό τους αναφέρθηκαν στις δραστηριότητες και τα πεπραγμένα των δυο

Συλλόγων. Παρόντα και όλα τα μέλη ΔΣ του Συλλόγου και της Ομοσπονδίας! Η κα Γεωργία Λογοθέτη, το νεότερο μέλος του ΔΣ, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και είχε την ευθύνη παρουσίασης της εκδήλωσης.

τους λόγια οι κα Άννα Αλεξανδράτου - Δελαπόρτα, Πρόεδρος της Επτανησιακής Συνομοσπονδίας της Αθήνας, ο κ. Κώστας Κατηφόρης, Πρόεδρος της Εταιρείας Λευκαδίων Μελετών, ο κ. Χριστογιάννης Φουρλάνος, Πρόεδρος

Ο Βαλαωριτιανός θρύλος στη λευκαδίτικη παράδοση

Ποιά νά- ναι, αλή- θεια, αυτή η συναρπα- στική υψη- λή μυστική κι απροσμά- χητη ορμή, που φωλιάζει μέσα στις σπάνιες καρδιές, στις μοναδικές διάνοιες και τους χαρίζει την ακαταγώνιστη δύναμη να πείθουν, να πράνουν ή να αστρηλατούν, μα πάντα ν' ανεβάζουν και να οδηγούν προς το καλό, προς το πάφωτο, μέγα Αύριο, τα πλήθη των συνανθρώπων;

Ποιά νάτανε, αλήθεια, η υψηλή, μυστική κι απροσμάχητη δύναμη, που φώλιαζε μέσα στο νου και στην ψυχή του μεγάλου προγόνου όλων μας, του μεγάλου πρόγονου του κάθε Λευκαδίτη, δύναμη αθέατη, μα κι ορατή, απροσδιόριστη, μα και ψηλαφητή, που η αποφασιστική επίδρασή της έφτασε μέχρι και τις μέρες μας τις δικές μας και που ξέρομε, βλέπομε, το ζούμε, πώς θα χειραγωγεί κι αύριο και για πάντα (το βλέπομε κι ησυχάζει η αγωνία της ανθρώπινης ψυχής μας), σ' αυτόν εδώ τον τόπο, σ' αυτό το μικρό κομμάτι γης, στο νησί μας, στο πολυαγαπημένο νησί μας, τις γενιές των γενεών;

Η απόκριση ανήκει στα έγκυρα χείλη των άλλων ομιλητών, των άλλων, των εκλεκτών ομιλητών αυτής της χρονιάς. Κι ο κάτοχος του αποψινού ημίωρου μπορεί να υποσχεθεί στην ευγενική αναμονή σας και στην ιερή συμμετοχή σας στις πανηγυρικές εκδηλώσεις για τον Μεγάλο Τιμώμενο, ετούτο μόνο:

Πώς με πολύ σεβασμό και πολ- λήν αγάπη, θ' αποθέσει εδώ μπρο-

στά σας, την ειλικρινή μαρτυρία του, σαν λευκαδίτης, για το πόσο ο ίδιος (ολόγυρά του, μα και μέσα στην ψυχή του) έζησε και ξεδιά- κρινε την ολοζώντανη παρουσία του Ποιητή - Ηγέτη ή (ορθότερα, ίσως...) του Ηγέτη - Ποιητή: Στην προφορική και γραφή, ντόπια πα- ράδοση, στα ιστορικά βή- ματα ετούτου του τόπου, στην αιψάδα και τη ντομπροσύνη των ανθρώπων του. Κι όλα αυτά, μέσα από μια σειρά αφηγήσεις και περιστατικά, που συνθέτουν το λαμπρό βαλαωριτιανό θρύλο στη λευκαδίτικη παράδοση...

Παράδοση, που η διαιώνια πο- ρεία της ξεκίνησε θριαμβευτική απ' τα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής του πλουσιοπάροχα προικισμένου Βαλαωρίτη... Τόσο πλουσιοπάροχα προικισμένου, ώστε και μόνη η φυσική παρουσία του ή και μόνη η πνευματική του λάμψη ή και μόνη η ηθική του ακτινοβολία να χαράζουν στην ψυχή τη γνωριμία του με σφραγίδα ανεξίτηλη.

Οι ψυχοπνευματικές του εκδη- λώσεις είχαν όλες τις ιδιομορφίες των Μεγάλων Εμπνευσμένων, όπως είναι η συγκλονιστική αστρα- πή της αφνίδιας, ολοκληρωμένης έμπνευσης, οι τυραννικές ιδιοτρο- πίες της μνήμης κι η (πρόσκαφη, βέβαια) παράδοση «αφαίρεση», ολοκληρωτική «σχάση» απ' το περιβάλλον.

Αυτές οι ιδιομορφίες είχαν παρατηρηθεί απ' τους συμπολίτες του μ' όλη τη στοργική προσοχή, που παρακολουθεί κανείς το κάθε τι στα πολυαγαπητά και πολυσέ- βαστα πρόσωπα κι ο απόηχος τους διατηρήθηκε στις εξής εντυπωσια- σμένες αφηγήσεις.

Του Νίκου Κατηφόρη

Για τον «Αστραπόγιαννο», η έμπνευση ξεπήδησε στη φαντασία του ποιητή τόσο απρόοπτα, τόσο ολοκληρωμένη και τόσο επιτα- κτική, καθώς ρέμβαζε κάτω απ' την ιστορική ελιά της αυλής στη

συνέχεια στη σελ. 4-5

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής κος Χόρτης Θωμάς έκοψε το φελί του προς τιμή του αείμνηστου Σωκράτη Κακλαμάνη Επίτιμου Προέδρου του Συλλόγου.

Στην κοπή της πατροπαράδοτης λαδόπιτας παρέστησαν, τίμησαν με την παρουσία τους και τα καλά

του Συλλόγου Ηλιούπολης και γύρω Δήμων «Η Φανερωμένη», η κα Όλγα Σταύρακα, Πρόεδρος του Συλλόγου Καρσάνων Αθήνας, ο κ. Χαράλαμπος Κοντογιώργης, Πρόεδρος του Συλλόγου Εγκλου- βισάνων, ο κ. Ηλίας Κοντοπούργιας, Πρόεδρος του Συλλόγου Αγιοπε-

συνέχεια στη σελ. 3

Το Φως της Ανάστασης να φωτίζει τις ζωές όλων σας
και να σας χαρίζει υγεία, οικογενειακή ευτυχία

και επαγγελματική προκοπή.

Καλή Ανάσταση & Καλό Πάσχα

Με εκτίμηση

το Δ. Σ.

Λευκάς η νήσος των ποιητών

Τούτα τα χνάρια στη δημοσιά είν' απ' του χειμώνα το έβγα;

Και το δάκρυ στο μάγουλό σου;

Νά 'ναι άραγε η καλημέρα που τα χείλη

δεν είπαν στο σταθμό γιατί έτρεμαν;

Κ.Γ.Σ.

Επιμέλεια σελίδας
Κώστας Σταματέλος,

Β Αντιπρόεδρος Συλλόγου Λευκαδίων
Αττικής «Η Αγία Μαύρα»

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΙΗΣΗΣ

Πολύς λόγος για την ποίηση.
Μα...οι μεγάλοι ποιητές, πέρασαν και μας άφησαν τριγύρω στις προτομές τους κι απά σε σκόρπια ταιγαρόχαρτα, τα επτασφράγιστα μυστικά των αέωνων ερώτων τους για να ξορκίζουμε στις μοναχικές μας ώρες τους ανέμους και τα μελλούμενά μας.

Στιβαγμένοι σήμερα, σε μια αίολη ανεμόσκαλα, (ούκ ολίγοι)τριάντα πέντε χιλιάδες αυτοπροσδιοριζόμενοι με περίσσια επιμέλεια "ποιητές", πασχίζουν για μια θέση στα λιόφωτα σκαλοπάτια των τίτλων.Για μια θέση, μπροστά από ένα ετοιμοπόλεμο μικρόφωνο.

Πρίν λίγες μέρες, γιορτάστηκε η Παγκόσμια ημέρα ποίησης, απ'της Χιλής τα μαύρα βράχια ως τις Κουρίλες νήσους κι απ'τα νησιά του Πάσχα ως τις φτωχογειτινιές του Κουρδιστάν.

Μα,ας δούμε πως έφθασε στη ζήση μας τούτη η μέρα.

Η ιδέα, προήρθε από τον Μιχαήλ Μήτρα. Τον έλληνα ποιητή, που το φθινόπωρο του 1997, εισηγήθηκε στην Εταιρεία Συγγραφέων, να υιοθετήσει τον εορτασμό της ποίησης στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες χώρες, και να οριστεί συγκεκριμένη μέρα γι' αυτό.

Η εισήγησή του έφτασε με επιστολή στα χέρια του ποιητή και μελετητή της ποίησης Κώστα Στεργιόπουλου, προέδρου τότε της Εταιρείας Συγγραφέων.

Η ποιήτρια Λύντια Στεφάνου πρότεινε ως ημέρα εορτασμού την 21η Μαρτίου, την ημέρα της εαρινής ισημερίας, που συνδυάζει το φως από τη μία και το σκοτάδι από την άλλη, όπως η ποίηση, που συνδυάζει το φωτεινό της πρόσωπο της αισιοδοξίας με το σκοτεινό πρόσωπο του πένθους. Η πρώτη Ημέρα Ποίησης γιορτάστηκε το 1998 στο παλιό ταχυδρομείο της πλατείας Κοτζιά. Ετοιμάστηκε με ελάχιστα έξοδα και πολλή εθελοντική δουλειά, και είχε μεγάλη επιτυχία.

Την επόμενη χρονιά ο συγγραφέας Βασίλης Βασιλικός, πρόεδρος της Ελλάδας στην UNESCO, εισηγήθηκε στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του οργανισμού η 21η Μαρτίου να ανακηρυχθεί Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης, όπως η 21η Ιουνίου είναι Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής. Οι Γάλλοι, οι Ιταλοί, οι Τυνήσιοι και άλλοι πρόεδροι από χώρες της Μεσογείου υποστήριξαν την εισήγηση και η ελληνική πρόταση υπερψηφίστηκε.

Τον Οκτώβριο του 1999, στη Γενική Διάσκεψη της UNESCO στο Παρίσι, η 21η Μαρτίου ανακηρύχθηκε Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης. Το σκεπτικό της απόφασης ανέφερε: «Η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης θα ενισχύσει την εικόνα της ποίησης στα ΜΜΕ, ούτως ώστε η ποίηση να μην θεωρείται πλέον άχρηστη τέχνη, αλλά μια τέχνη που βοηθά την κοινωνία να βρει και να ισχυροποιήσει την ταυτότητά της. Οι πολύ δημοφιλείς ποιητικές αναγνώσεις μπορεί να συμβάλουν σε

μια επιστροφή στην προφορικότητα και στην κοινωνικοποίηση του ζωντανού θεάματος και οι εορτασμοί μπορεί να αποτελέσουν αφορμή για την ενίσχυση των δεσμών της ποίησης με τις άλλες τέχνες και τη φιλοσοφία, ώστε να επαναπροσδιοριστεί η φράση του Ντελακρουά "Δεν υπάρχει τέχνη χωρίς ποίηση"»
.

Στη φετινή παγκόσμια ημέρα της ποίησης, με το νόστο και τον καημό για τον τόπο που με γένησε, να δρομολογεί τη σκέψη μου, αρχίζω το σεργιάνι σ'αυτή τη γωνιά της αγαπημένης μας "Ηχούς", με ένα ποίημα που μιλάει στα κατάβραθάμους από την πρώτη φορά που 'ρθε στα χέρια μου.Ο λόγος και η ταπεινή μου αυτή αναφορά, για τον αείμνηστο Πάνο Γ. Ροντογιάννη.

Ο σπουδαίος Παιδαγωγός,στοχαστής και μεγάλος ιστορικός της Λευκάδας, μας άφησε ιερή κληρονομιά ανάμεσα στο πολυσχιδές έργο του και μια ποιητική κατάθεση που αξίζει να μελετήσει κάθε εραστής της ποίησης. Στο περιοδικό ΝΗΡΙΚΟΣ, τεύχος Οκτωβρίου 1997, ο εκλεκτός δάσκαλος και συγγραφέας Λάμπρος Σ.Βρεττός,αναφέρει για το ποίημα που δημοσιεύουμε παρακάτω "Ένας ύμνος για τη χαρά που φεύγει. Λυρικός πλατεϊασμός, για να χορέσει τη θλιμμένη φύση.Ρομαντισμός 1940". Αξίζει να θυμηθούμε επίσης, το λόγο του ακριβοδικαίου δάσκαλου Χρήστου Ροντογιάννη, όπως αποτυπώθηκε στην εφημερίδα «Λευκαδίτικη πνοή»,φύλλο 45 (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1995) για τον αλησμόνητο Λευκαδολόγη Πανό Γ.Ροντογιάννη. « Μια ποίηση με πρωτόγνωρο ρυθμό.Μια υψηλή σύλληψη με ρωμαλαίο κι ανδροπρεπή λόγο σε θέση, καθώς ταλανίζεται η ανθρώπινη ψυχή για το χαμό των ωραίων ονειρών και αξιών κι αγαπημένων ανθρώπων υπάρξεων»

ΘΛΙΨΗ ΣΤΑΛΟΒΟΛΟΥΝ ΤΑ ΟΥΡΑΝΙΑ

Στη θάλασσα του δειλινού απλώνει ο ήλιος τα μαλλιά του κι αργοκυλάει χρυσό ποτάμι στου δειλινού τις θάλασσες.

Κι ανέμιση στου δειλινού τ' αγέρι τα μαλλιά της κι έγιναν οι ελιές ξανθές και τα νερά φωσφόρισαν της λίμνης.

Ω! σιγαλιά που με το δάχτυλο στο στόμα αρνά κι επίσημα τη νύχτα προβοδάς μίλει μου ν' ακούσω το τραγούδι σου ν' ακούσω τη φωνή της έτσι σα φως, όπως την είδες και την είδα έτσι σα φως, από τη γη ως τ' αστέρια.

Κύκλο τον κύκλο πλάτυνε ολόγουρα η ζωή -σενή που ήταν!- κι απάνω, ανάλαφρα, κι απάνω με των περιστεριών τους γύρους επέταξα στο κάλεσμα της. Ω! σιγαλιά που τραγουδάς κι ο σκέψη που σπαίνεις κι εσύ καρδιά μου, που δεν έτρεμες και μάζεψα στη χούφτα μου τ' αστέρια.

Αποσπερίτη, συνοδέ του γεωργού του κουρασμένου, που φέγγεις πα στο ιδρωμένο μέτωπό του και λάμπεις στης αξίνας του την πλάτη, σ' άγγιξα τη νύχτα εκείνη στα μαλλιά της σ' είδα στα μάτια της αγάπη σ' ήπια στα χείλη της τραγούδι σ' ένιωσα αίμα μες στη δύναμή μου και στην καρδιά μου ελπίδα κι από σκοπιά θεόρατη ίσα κάτω, ακρωρισμένη στην ελπίδα κι από σκοπιά θεόρατη ίσα κάτω, βιγλίζει σαν αητός, που στέκει με ζυγιασμένα τα φτερά στα μεσουράνια, βιγλίζει απ' τα μεσούρανα η ψυχή μου. Στη μουσική γαλήνη του πελάου κομμάτια τ' όνειρο...την είδα.

Χαρά, κι επήγες με τα σύννεφα των δειλινών ονειρών....
Χαρά, και πως ν' ανθίσουνε

τα τριαντάφυλλα της σκέψης μες στο δάκρυ του ονείρου το ταξιδεμένου!

Στης λίμνης τον καθρέφτη, που λαμποκόπαε των ματιών της τη γαλήνη ο ουρανός κλαίει την ασκούσα της ψυχής μου ο ουρανός που σταλοβόλαε καλοσύνη. Γλάροι μ' αργόλαμνες φτερούγες, οκνοί και νυσταγμένοι γλάροι -ίσκιοι ονειρών που κοιμήθηκαν- γυρνάν ν' αράξουν σε κουφάλες έρμων βράχων κι κουρασμένες σταχτερές μέρες.

Παράθυρ' ανοιχτά στη δύση με τα παράθυρα ανοιχτά στη θλίψη απόμειναν οι ξανθές ώρες, στα σουρούπα που βαριά σωριάζονται στα μαραμένα τα χαμόγελα. Κι οι νυχτερίδες φώλιασαν στη σκέψη κι απόμειναν τα βλέφαρά μας παράθυρα ανοιχτά στη θλίψη και το τριζόνι του πόνου τη μνήμη ανασκαλεύει.

Χαρά! Κι πήγες με τα σύννεφα των δειλινών ονειρών κι εράγισε της λίμνης ο καθρέφτης στο νόημα της φυγής σου κι ανοίξανε τα δυσμικά παράθυρα του πόνου κι έγιναν κουρασμένες ,σταχτερές οι μέρες, κι οκνοί γυρνάνε γλάροι σαν τους ίσκιους, κι άπας στη λίμνη την περιλαμπρη Θλίψη σταλοβολούν τα ουράνια.

Ο Ξαθείτης δάσκαλος Νίκος Βλάχος, υπήρξε μια σημαντική φυσιογνωμία στα Λευκαδίτικα γράμματα .Φίλος και για αρκετά χρόνια υποστηρικτής του Συλλόγου μας, άφησε μια ξεχωριστή πνευματική κατάθεση. Ως ελάχιστη τιμή στη μνήμη του, καταθέτω το παρακάτω ποίημα.

ΗΡΩΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Νίκου Βλάχου 10/5/74
Το θέμα του φαίνεται αιώνιο κι ανεξάντλητο.
Ο μεσόκοπος καταστηματάρχης που τον τύλιξε σήμερα το πασατέμπο και τα στραγάλια ανήκει σε κείνη την ηρωική εποχή. Γκρίζος, κυρτός και κουρασμένος. Τότε, γυμνασιόπαιδο, έπαιζε με τις σφαίρες κι είχε στ' αυτί ένα κόκκινο γαρούφαλλο. Οι εχθροί ήταν πολλοί και βίβανουσοι, αλλ' αυτός ευρίσκε τρόπους να τους ξεγελάει και να γράφει στους τοίχους: Ελευθερία. Τώρα, ύστερα από 31 χρόνια αυτά μοιάζουν σαν να μην έγιναν ποτέ. Τώρα και να τη συναντήσει στο δρόμο ίσως να μην τη γνωρίσει. Το πρόσωπό της έχει γίνει όλο ψιμίθι. Τα μαλλιά της τα έβαφε πράσινα έπειτα γαλάζια, μαύρα, κίτρινα. Τα μάτια της έχουν πεθάνει. Ο δρόμος πήρε την ανάποδη. Κι όποιος μιλάει για το παρελθόν δεν έχει αντιληφθεί την εποχή του. Πήγαινε αν θέλεις στις Ινδίες. Πήγαινε στο Νεπάλ. Πάλι εδώ θα γυρίσεις... απελπισμένος.

Απ' την πρώτη συλλογή του Ανδρέα Σταύρακα (Αθήνα 1992)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Απο το βήμα αυτό και με σκοπό να ολοκληρωθεί η συγγραφή μιας σύγχρονης κι επικαιροποιημένης Ανθολογίας Λευκαδίτικης Ποίησης, που εδώ και μερικά χρόνια έχω σκαριάσει και πασχίζω να ολοκληρώσω, καλώ κάθε ανα τον κόσμο, Λευκαδίτη και Λευκαδίτισσα, να μου στείλει ηλεκτρονικά με e-mail : έως τρία ποιήματα της επιλογής του, μια φωτογραφία του σε υψηλή ανάλυση κι ένα σύντομο βιογραφικό του, για να ταξινομηθεί алφαβητικά στην Ανθολογία.Ανάλογα με την έκταση της ανθολογίας, θα γίνει μελλοντικά επιλογή για την καταχώρηση του ενός ή και περισσότερων ποιημάτων.

Κώστας Γ. Σταματέλος
kgstamatelos67@gmail.com τηλ.6976880701

ΠΟΛΕΜΟΣ

Έι, τι είναι τούτο δω που γίνεται εδώ πέρα. Γκρεμίζει πολιτείες και χωριά. Χτυπά τα τζάκια τα φτωχά. Και σταματάει την πνοή στην πιο καλύτερη στιγμή, όπως λένε, για τη Δημοκρατία.

Ένα κομμάτι από την συλλογή "ΑΜΦΙΛΥΚΗ" (1921-1983) του Χριστόφορου Γ. Λάζαρη

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ

Στο ταξίδι που φεύγει το αγύριστο του σπιτιού μας μελίγλωσσο αηδόνι, Λουλουδάκι της σέρρας αγύριστο που μια αυγούλα σ' επήρε το χιόνι.

Μην πικραίνεσαι' γρήγορα ασίγητα του ανιστόρητου πόνου το χέρι το μυστήριο θα λύσει το αξήγητο, και σ' ασένα κοντά θα μας φέρη.

Για τη φιλόλογο και διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Βιβή Κοψιδά Βρεττού, είναι βέβαιο ότι θα χρειαστούν κι άλλες αναφορές κι από πιο ειδικούς βέβαια.

Πέραν του σημαντικού της ρόλου στα φιλολογικά αλλά κι επιστημονικά δρώμενα της Λευκάδας, μας έχει χαρίσει ήδη μια δυνατή ποιητική κατάθεση, με την οποία σαν έτοιμη από καιρό, έχει διεισδύσει σε ενδότερους κι ακριβοθώρητους ποιητικούς σταθμούς και την καθιστούν μια από τις σημαντικότερες φωνές της σύγχρονης Λευκάδας.

Παραθέτω ένα κομμάτι από την ποιητική συλλογή "Κεραίες βραχείας εκπομπής" εκδόσεις Βακχικών,

Περιγραφή

"Εσείς δεν έχετε παρά μόνο Να πεθάνετε τ' άλλα Αφήστε τα όλα σ' εμάς..." Έτσι την πραγματία τους Διαλαλούσαν οι αθεόφοβοι Για μεταφορές αγγελτήρια Στέφανα διακοσμήσεις Καύση κι αποτεφρώσεις Σε ξακουστά κρεματόρια Βουλγαρία ή Γερμανία -ή και όπου αλλού του σύμπαντος κόσμου- Μεταφορές κι επαναπατρισμοί -άλλωστε ένας πικρός είν' ο καθείς μας μετανάστης- Όλα κατ' επιθυμίαν και Κατ' επιταγήν του ιδίου πριν Και των εκλεκτών του οικείων Κι εκείνοι- οι μωροί- έσπευδαν Σωρηδόν να πεθάνουν....

«ΗΧΩ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ»

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδιοκτησία:

Συηθόγος Λευκαδίων
Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ»
Γραφεία: Γερανίου 41
10431 Αθήνα

Δ/ντής-Εκδότης

Ο Πρόεδρος του Συηθόγου
ΧΟΡΤΗΣ ΘΩΜΑΣ

Εκδίδεται με ευθύνη του Δ.Σ.

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών του

Φωτοστοιχειοθεσία

Εκτύπωση:

Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ
Γερανίου 7, 1ος όροφος
Αθήνα, 10552
Τηλ. 210 52.44.309

Συνδρομή ετήσια:

Εσωτερικού 10 €
Εξωτερικού \$ 25

Αποστολή συνδρομών
Δ/ση Συηθόγου

Ο Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» και η Ομοσπονδία των Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων έκογαν στην Αθήνα την πρωτοχρονιάτικη πίτα τους

συνέχεια από τη σελ. 1

τριτών Αθήνας, ο κ. Σπύρος Φίλιππας, εκ μέρους του Συλλόγου Δρυμνωτών Αθήνας, ο κ. Ευγένιος Μανωλίτσας, εκπρόσωπος του Συλλόγου Αλεξανδριτών Αθήνας, ο κ. Χαρίλαος Χόρτης, εκ μέρους του Συλλόγου Χορτωτών Αθήνας, ο κ. Ζώης Τζεφρώνης, Πρόεδρος του Συλλόγου Κομηλιωτών Αθήνας και ο κ. Τρύφωνας Ζαχαρόπουλος, Πρόεδρος του Συλλόγου Ευγηριωτών Αθήνας, «Η Αρετούσα».

Επίσης την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και επαίνεσαν το σύλλογο και την ομοσπονδία με τα καλά τους λόγια ο κ. Ξενοφών Βεργίνης, πρώην Βουλευτής Λευκάδας και Διοικητής του Ο.Γ.Α., ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης και ο πρώην Υπουργός κ. Απόστολος Κράτσης.

Τέλος, την όλη εκδήλωση ομόρφυνε με την παρουσία της και ταξίδεψε μουσικά με την υπέροχη ερμηνεία των λευκαδίτικων τραγουδιών και ακουσμάτων η χορωδία του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα», υπό την διεύθυνση του μαέστρου κ. Γιάννη Συφυρή.

Ακολούθησε η παράθεση μπουφέ όπου οι συμπατριώτες μας είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν ευχές για τον καινούριο χρόνο. Όλοι έλαβαν ένα φελί από την παραδοσιακή λαδόπιτα που ήταν προσφορά του αρτοποιείου ΚΑΡΑΛΗ, Βλυχό Λευκάδας, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά.

Κάτσηνος Σωτήρης, Δημοσιογράφος, Έφορος Δημοσίων Σχέσεων, Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ».

Τιμώντας την γιορτή της γυναίκας (8 Μάρτη) δημοσιεύουμε το παρακάτω ποίημα του αείμνηστου συμπατριώτη μας Διονύσιου Δουβίτσα Λευκαδίτισσα Αγρότισσα (Αφιερωμένο στη μάνα μου και σ' όλες τις ηρωίδες γυναίκες)

Εσένα Λευκαδίτισσα, αγρότισσα κυρά μου,
μάνα, γυναίκα κι' αδελφή, ποιμένα, ζευγολάτη,
μορφή Τιτάνια, θεά, πως να σε περιγράψω;
φτωχά τα λόγια στο χαρτί, μη μπας και σ' αδικήσω!
Δος μου μια μέρα μοναχά απ' τη σκληρή ζωή σου,
έπος να γράψω ηρωικό, να σου το τραγουδήσω.
Στου κοκοτού το λάλημα, το πρώτο, τρεις η ώρα,
θα σηκωθείς για ζύμωμα, θα φκιάσεις το σακούλι
για το χωράφι το πρωί, νάν' έτοιμο στην ώρα.
Θα σπαργανίσεις το παιδί κι' ως τόσο έχει φέξει.
Γρήγορα πλάθεις το ψωμί, έξι καλά καρβέλια.
Τα βάζεις στην πινακωτή, κι' ως ότου αυτό να «γίνει»,
ξυπνάς τους άντρες να σκωθούν, κι αμέσως στο κατώγι
να σαμαρώσεις τ' άλογο, τα σγύρια να φορτώσεις.
Όλα χαζίρι στην αυγή. Πας το ψωμί στο φούρνο
κι' η πρώτη αχτίδα του ήλιου, σε βρίσκει στο χωράφι.
Στο διπλανό το πέτσουρο, θα δέσεις τα μαρτίνια
και θα δουλέψεις τον αγρό, αϊτάροντας του άντρες.
Μάνα και συ, μάνα κι' η γη, της δίνεις και σου δίνει.
Ολοχρονιά παλεύετε κι' οι δυο αντρεωμένες.
Εσύ της σκίζεις τα πλευρά κι εκείνη σε ματώνει.
Τρέφεται με τους κόπους σου κι εσύ με το ψωμί της.
Ακούραστη κι αγόγγυστη, στο γυρισμό το δείλι,
αφού ξεζώσεις την ποδιά και κάνεις ποδολόγα,
φορτώνεις στο κεφάλι σου ένα δεμάτι ξύλα.
Να ξαβοηθείς γρήγορα κ' αρπάξεις τη βαρέλα,
κρύο νερό να πεταχτείς στη βρύση να γιομίσεις.
Μετά το δείπνο, η φαμελιά γέρνει να ξαποστάσει.
Μα εσύ δε ξεντρεγάρησες. Την ταύλα θα σηκώσεις.
Θα γαλουρίσεις το παιδί και θα τ' αποκοιμίσεις,
κι από κοντά στον αργαλειό με το φαρδύ το χτένι,
να πλέξεις με τα δάχτυλα τη μόστρα στο υφάδι.
Βάζεις σαΐτες τέσσαρες και τέσσερα μιτάρια
κ' υφαίνεις με τα όνειρα, την προίκα της θυατέρας.
Κι όσο να πάει και ναρθεί το χτένι στο διασίδι,
η κόρη αξαίνει μονομιάς και γίνεται φρεγάδα.
Τη βλέπεις νύφη ολόλαμπρη πάνω σε άσπρο άτι,
και δίπλα της ρηγόπουλο να της κρατά το χέρι.
Πίσω δυο άλογα γερά, το γοίκο φορτωμένα,
τα βλοημένα τα σκουτιά που ύφανε η μάνα.
Μπροστά πηγαίνουν τα βιολιά, και συ ακουρμενόσουν,
μέχρι π' αποκοιμήθηκες, στ' αντί για προσκεφάλι.
Γυναίκα Αγιοπετρίτισσα και απ' όλη τη Λευκάδα,
σήκω, λαλούν οι κοκοτοί, έρχετ' η άλλη μέρα.
Φέρνει καινούργιο κάματο, αγώνα, μα κ' ελπίδες.
Μ' αντρεωμένες δρασκελιές, κι' αυτή θα την περάσεις.
Κι ύστερα θάρθει Κυριακή, θάρθει γιορτή και σκόλη
θα βάλεις τα φτιασιδιά σου, θα βάλεις τα καλά σου
με το παιδί στην εκκλησιά θα πας, στο πανηγύρι.
Κάνε Φανερωμένη μου, νάχει σοδειά και φέτος,
νάχει ψωμί, νάχει κρασί, λάδι για το καντήλι.
Γυναίκα Λευκαδίτισσα, αγρότισσα, σου πρέπει,
ευγνωμοσύνη και τιμή και προτομή και δόξα!!!

ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 29/01/2023

Συμπατριώτες, συμπατριώτισσες, φίλοι και φίλες.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου σας καλωσορίζω στη σημερινή μας εκδήλωση και σας εύχομαι ολόψυχα χρόνια πολλά και καλή χρονιά!

Θα προσπαθήσω με αφορμή την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Λευκαδίτικης λαδόπιτας να πω ως είθισται λίγα λόγια για το Σύλλογο και τη δράση του.

Η σημερινή μας εκδήλωση ουσιαστικά είναι η πρώτη εκδήλωση της δεύτερης εκατονταετίας του ιστορικού Συλλόγου μας, η πρώτη κοπή πίτας του νέου Διοικητικού Συμβουλίου από την ανάληψη των καθηκόντων του τον Οκτώβριο του 2021, η πρώτη κοπή πίτας μετά τα τρία χρόνια της πανδημίας, αλλά δυστυχώς και η πρώτη κοπή πίτας που δεν βρισκείται ανάμεσά μας ο πρόεδρος μας Σωκράτης!

Από την πρώτη μέρα της ανάληψης των καθηκόντων του, το νεοεκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο, με αίσθημα ευθύνης προσπάθησε να ανταπεξέλθει στα καθήκοντά του και να σταθεί αντάξιο της ιστορίας του Συλλόγου μας.

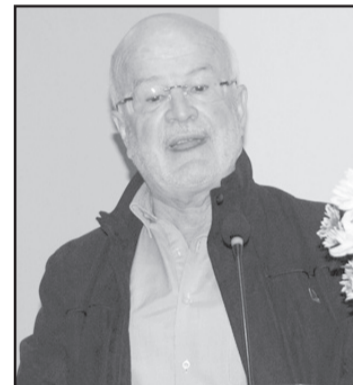
Από τα πρώτα μελημάτα μας ήταν η υλοποίηση της απόφασής μας για ανακαίνιση των γραφείων μας, πράγμα που παρόλη την οικονομική δυσπραγία καταφέραμε να το υλοποιήσουμε και να έχουμε το αποτέλεσμα που βλέπουμε σήμερα καθώς και η απρόσκοπτη έκδοση της εφημερίδας μας Ηχώ, που ανελλιπώς συνεχίζει να εκδίδεται.

Στη συνέχεια άμεση προτεραιότητά μας ήταν η υλοποίηση των δεσμεύσεών μας για τον επετειακό εορτασμό των 100 χρόνων του Συλλόγου μας τόσο στη Λευκάδα την 01/08/2022 στα πλαίσια των γιορτών λόγου και τέχνης με τη σημαντική βοήθεια του Δήμου και του Πνευματικού κέντρου Λευκάδας όσο και στην Αθήνα στις 11/12/2022 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθήνας με την βοήθεια της πρόεδρου του και συμπατριώτισσάς μας Νίκης Αραμπατζή και που κατά κοινή ομολογία και στις δύο περιπτώσεις είχε απόλυτη επιτυχία.

Ρίξαμε μεγάλο βάρος στην ανασύσταση της Χορωδίας που παρόλα τα προβλήματα, λόγω κορονοϊού στη συμμετοχή των χορωδών, κατάφερε έστω και ελλιπής να παρουσιαστεί στον εορτασμό των 100 χρόνων του Συλλόγου στην Αθήνα καθώς και πολλές ακόμη εκδηλώσεις.

Στο διάστημα αυτό, η διοίκηση ανταποκρίθηκε και στις υπόλοι-

πες δεσμεύσεις της, όπως στον εορτασμό την Προστάτιδας και Πολιούχου του Νησιού μας Φανερωμένης με τον καθιερωμένο Μέγα Εσπερινό με αρτοκλασία στον ομώνυμο Ναό της Φανερωμένης στο Χολαργό. Συμμετείχαμε με αφορμή τον ίδιο λόγο, στο Πανηγύρι που διοργάνωσε ο Σύλλογος Λευκαδίων Ηλιούπολης

αλλά και σε πλήθος εκδηλώσεων άλλων συλλόγων και φορέων.

Επίσης καθοριστική ήταν και η συμμετοχή μας, μαζί με την Ομοσπονδία, το Εργατικό Κέντρο Λευκάδας και άλλους φορείς, στις κινητοποιήσεις ενάντια στους σχεδιασμούς ιδιωτικοποίησης της περιοχής του Κάστρου.

Σε άμεση προτεραιότητα παραμένουν και οι προγραμματισμένες δράσεις του συλλόγου μας για το επόμενο διάστημα όπως αυτές έχουν αποφασιστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Μεταξύ άλλων είναι: Η έκδοση ενός άλμπουμ για τα 100 χρόνια του Συλλόγου πράγμα που αποφασίσαμε από τα πρώτα Δ.Σ. και που έχει δεσμευτεί τόσο

κατ' ιδίαν όσο και δημόσια ο Δήμαρχος Λευκάδας ότι θα καλύψει τα έξοδα.

Να συνεχίσουμε και μάλιστα να εμπλουτίσουμε τις δράσεις μας για τον Εορτασμό της Πολιούχου του Νησιού μας Παναγίας Φανερωμένης.

Να συνεχίσουμε την απρόσκοπτη έκδοση της εφημερίδας μας Ηχώ.

Να διερευνήσουμε τη δυνατότητα διοργάνωσης αποκριτικού χορού του Συλλόγου.

Να διεκδικήσουμε, δικαιοματικά πιστεύω, μια σταθερή θέση στις ετήσιες εκδηλώσεις των Γιορτών Λόγου και Τέχνης κάθε Αύγουστο στη Λευκάδα αφού ο Σύλλογός μας ήταν ο ιδρυτής τους αλλά και ο οργανωτής τους για πολλά χρόνια.

Τέλος θέλω να σας ενημερώσω ότι, τα λειτουργικά έξοδα, τα έξοδα των εκδηλώσεων, τα έξοδα έκδοσης της εφημερίδας μας καθώς και τα έξοδα συντήρησης των Γραφείων είναι πάρα πολλά και με πολύ μεγάλη δυσκολία ο Σύλλογος ανταπεξέρχεται. Γι' αυτό πέρα από το αυτονόητο στο να συμβάλλουμε όλοι μας τουλάχιστον με την συνδρομή μας πρέπει και ο καθένας μας ξεχωριστά, σύμφωνα με τις δυνατότητές του, να βρει τρόπους να ενισχύσει αυτή την σημαντική προσπάθεια, ούτως ώστε να έχει ο Σύλλογός μας το μέλλον που του αξίζει και που θα είναι αντάξιο της εκατοντάχρονης ιστορίας του.

Σας ευχαριστώ πολύ όλους και σας εύχομαι χρόνια πολλά και καλή χρονιά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ» ευχαριστεί θερμά τον συμπατριώτη μας ΚΑΡΥΔΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ για την ευγενική χειρονομία του να ενισχύσει με 450 ευρώ τον Σύλλογο μας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΛΩΝ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής "Η Αγία Μαύρα", κάνει έκκληση στους απανταχού Λευκαδίτες & Λευκαδίτισες, όχι μόνο να τακτοποιήσουν τις συνδρομές τους, αλλά και να συνδράμουν απ' το περίσσειμα της προς την πατρίδα αγάπης τους, το αρχαιότερο σωματείο του νησιού, η επιβίωση του οποίου στηρίζεται αποκλειστικά σε όλους μας και στον καθένα ξεχωριστά.

Οι συνδρομές ή δωρεές των μελών και φίλων του Συλλόγου είναι το μόνο δυστυχώς έσοδο, για την λειτουργία του και την έκδοση της αγαπημένης μας "Ηχούς".

Παρακαλείσθε, όπως ανταποκριθείτε στην έκκληση μας αυτή. Ποσό συνδρομής για τον Σύλλογο: **10 €** κατ' έτος Ποσό συνδρομής για την ΗΧΩ: **10 €** κατ' έτος

Δικαιούχος: Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα»
Τράπεζα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
Αριθμός Λογαριασμού: 139/296121-02
IBAN: GR530110139000013929612102

Έφυγε από κοντά μας ο Πάνος Σάντας, ένα από τα πιο ενεργά μέλη του Συλλόγου μας και τακτικός αρθρογράφος στην εφημερίδα μας. Υπήρξε ένας ξεχωριστός, γενναίος, δωρος και ανιδιοτελής άνθρωπος και επιστήμονας. Στην μνήμη του δημοσιεύουμε

επίκαιρο άρθρο του συμπατριώτη μας Γιάννη Φαλκώνη. Το Δ.Σ του Συλλόγου μας παραβρέθηκε στην εξόδιο ακολουθία που έγινε στην Λευκάδα, κατέθεσε στεφάνι στην μνήμη του και εξέδωσε ψήφισμα με την αναγγελία του θανάτου του.

Ο αρχιτέκτων Πάνος Σάντας προτείνει την δημιουργία “Πλατείας Ελευθερίας” στο παραλιακό πάρκο της Λευκάδας

Αναμένοντας την εκ βάθρων κατασκευή του παραλιακού πάρκου της Λευκάδας, βλέποντας τις μπουλντόζες να διαμορφώνουν το υπέδαφος και ατενίζοντας το πολύ μεγάλο μέγεθός του, ήρθε ξανά στο μυαλό μου μία πολύ σημαντική πρόταση του σπουδαίου Λευκαδίτη αρχιτέκτονα, του αειθαλή κ. Πάνου Σάντα για το πάρκο αυτό, που θα μπορούσε να του δώσει διεθνή διάσταση και να επιτείνει και να συμπληρώσει τον συμβολισμό του ως “Πάρκο των Ποιητών”.

Ο αρχιτέκτων κ. Πάνος Σάντας πρότεινε με επιστολή του προς τον Δήμο Λευκάδας ήδη από το έτος 2005, η άνω πλατεία του πάρκου, η πιο κοντινή δηλαδή στην θάλασσα, να ονομαστεί “Πλατεία Ελευθερίας” προς τιμήν των ιδεολόγων αγωνιστών της ελευθερίας παγκόσμιας αποδοχής, όπως ο Σπάρτακος, ο Ρήγας Φεραίος, ο Αβραάμ Λίνκολν, ο Σιμόν Μπολιβάρ, ο Γκαριμπάλντι, ο Μαχάτμα Γκάντι, ο Τσε Γκεβάρα, ο Νέλσον Μαντέλα κ.α. και να τοποθετηθούν είτε οι προτομές τους, είτε τα ονόματά τους σε μνημείο με την συμβολή του Ο.Η.Ε. και των χωρών - πατριδών των αγωνιστών.

Στην συνέχεια να καθιερωθούν περιοδικές εκδηλώσεις με παγκόσμιο αντίκτυπο π.χ. στις επετείους της γέννησης ή του θανάτου τους, με την παρουσία σημαντικών προσωπικοτήτων από το διεθνές στερέωμα. Με αυτόν τον τρόπο πλήθος κόσμου θα ερχόταν από κάθε γωνιά του πλανήτη για αυτές τις εκδηλώσεις, εκπληρώνοντας το ηθικό χρέος όλων των ανθρώπων, όπου γης, προς όλους τους μεγάλους ιδαιολόγους και πρωταγωνιστές της παγκόσμιας ελευθερίας.

Με την υλοποίηση αυτής της πρότασης με την οποία ο λαός της Λευκάδας θα αποδείξει ότι διαθέτει μεγάλη ανθρωπιά, εξάισια αισθήματα και μεγάλη ψυχή, πολλαπλά οφέλη θα προκύψουν για το νησί της Λευκάδας από την διεθνή κοινότητα σε όλους τους τομείς.

Αλλά πάνω απ’ όλα με αυτό τον τρόπο θα επιτυγχάνονταν η ηθική αναγνώριση και καταξίωση της Λευκάδας παγκοσμίως και η εκπλήρωση ενός πανανθρώπινου χρέους προς τους μεγάλους ιδεολόγους αγωνιστές της ελευθερίας.

Η υλοποίηση της πρότασης αυτής θα συμπλήρωνε ιδανικά το διεθνές πρόσωπο που έχει πανάξια κατακτήσει η Λευκάδα με τις “Γιορτές Λόγου και Τέχνης” και το “Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ”. Η Λευκάδα με αυτόν τον τρόπο μπορεί να γίνει για άλλη μία φορά πρωτοπόρος στην αλληλογνωριμία, στην συναδέλφωση και στην ειρήνη των λαών της Υφηλίου.

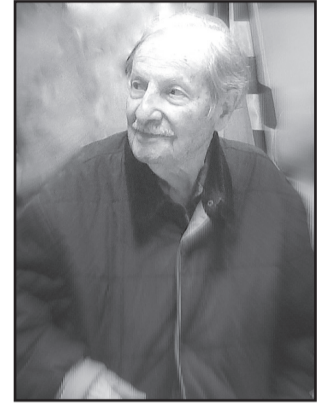
Ο αγαπητός σε όλους κ. Πάνος Σάντας, λάτρης της κλασικής μουσικής, της όπερας και του χορού, λάτρης της ζωγραφικής με τεράστια προσφορά στην διοργάνωση σπουδαιών εκθέσεων ζωγραφικής στην Λευκάδα και στην Αθήνα, όντας πρωτοπόρος ζωγράφος άλλωστε κι ο ίδιος, έχει ζηήσει από κοντά τις κορυφαίες εκδηλώσεις του “Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής η Αγία Μαύρα” συμπεριλαμβανομένων των “Γιορτών Λόγου και Τέχνης” και του “Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ”. Από την γέννησή τους βρισκόταν στο πλάι του αείμνηστου δημιουργού τους Αντώνη Τζεβελέκη και πρόσφερε αφιλοκερδώς τα μέγιστα!

Παρόλα αυτά τον χαρακτηρίζει η σεμνότητα και η

αγάπη του για τους νέους δημιουργούς. - (Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα δάκρυα του, δάκρυα συγκίνησης και αγάπης για την επιτυχία της θεατρικής μου παράστασης “Κ.Π.Καβάφης αυτοβιογραφούμενος” στην Αθήνα).

Η πραότητα του χαρακτήρα του, η ανιδιοτέλεια του, η αγάπη του για την ελευθερία, το παγκόσμιο πνεύμα του συνδυασμένο με την αγάπη του για την Λευκάδα και τους Λευκαδίτες, η αγάπη του για τις τέχνες και τον πολιτισμό - που μεταλαμπάδευσε και στα παιδιά του - και η συνεισφορά του στο κοινωνικό σύνολο μέσα από αυτές, η σοφία του και η ανθρωπιά του, είναι οι λόγοι που ο κ. Πάνος Σάντας είναι άνθρωπος με Α κεφαλαίο και αποτελεί σπουδαίο παράδειγμα για τις νέες γενιές.

Η πρότασή του λοιπόν πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους αρμόδιους φορείς του Δήμου Λευκάδας και του Πνευματικού Κέντρου Λευκάδας, ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της ιδέας του για την δημιουργία της “Πλατείας Ελευθερίας” στο υπό διαμόρφωση πάρκο στην παραλία της Λευκάδας.

Γιάννης Φαλκώνης

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΛΕΥΚΑΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ» ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΑΝΤΑ

Στην Αθήνα σήμερα, 14 Μαρτίου 2023, συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση το Δ.Σ. της «Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών», μόλις πληροφορήθηκε το θάνατο του Παναγιώτη Σάντα, ιδρυτικού μέλους της Εταιρείας, επί πολλά έτη μέλους των Διοικητικών Συμβουλίων της και μέχρι τέλους εμπνευστή και παραστάτη στη δράση της.

Το ΔΣ/ΕΑΜ εκτίμησε ότι τα μέλη και οι φίλοι της Εταιρείας ευτύχησαν να επωφεληθούν από τις αρετές εκείνες του σεπτού εκλιπόντος που τον καταξίωναν στην υπόληψη των συμπολιτών του: από το σπάνιο ήθος και την αξιοπρέπεια, τη λατρεία για την ιδιαίτερη πατρίδα του, την επίγνωση της κοινωνικής του ευθύνης και την αλληλεγγύη, την ανεξάντλητη εργατικότητα, την υψηλή του αισθητική και τις επιδόσεις του στα γράμματα και τις τέχνες, από το ασφαλές κριτήριο και τη γενναίοδωρία του.

Για τα μέλη και τους φίλους της ΕΑΜ, η παρουσία του Παναγιώτη Σάντα ανάμεσά μας ήταν θητεία στον πολιτισμό, άσκηση για το καλύτερο. Γι’ αυτό και η αγάπη μας δεν θα παύσει να περιβάλλει τη μνήμη του, να ανακαλεί όσα μας μετέδωσε. Περαιτέρω, το ΔΣ/ΕΑΜ

1. Απευθύνει θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια και τους οικείους του,
2. Αποφασίζει να εκπροσωπηθεί στην κηδεία του εκλιπόντος,
3. Αποφασίζει να διαθέσει ορισμένο χρηματικό ποσό στον Οίκο Προνοίας (Γηροκομείο) Λευκάδος και
4. Αποφασίζει τη δημοσίευση του παρόντος στο λευκαδίτικο τύπο.

Για το Δ.Σ. της «Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών»,
Ο Πρόεδρος Δ.Σ. Κώστας Κατηφόρης
Ο Γεν. Γραμματέας Σωτήρης Κάτσενος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ» ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ», για το θάνατο του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΑΝΤΑ

Στην Αθήνα, σήμερα 15 Μαρτίου 2023, συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση το Δ.Σ. του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ», μόλις πληροφορήθηκε το θάνατο του Παναγιώτη Σάντα, εξέχοντα Λευκαδίτη, αγαπητού φίλου του συλλόγου μας και εξαιρετικού αρθρογράφου της εφημερίδας μας «Η Ηχώ της Λευκάδας».

Ο Παναγιώτης Σάντας, υπήρξε ένα από τα πιο ενεργά μέλη του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ» και με την αδιάλειπτη και ουσιαστική βοήθειά του πρόσφερε τα μέγιστα στο σύλλογό μας.

Ο εκλιπών, με την πολύχρονη προσφορά του στις τέχνες και τα γράμματα και στον πολιτισμό ευρύτερα, τις καινοτόμες ιδέες του και την πλούσια αρθρογραφία του καταξιώθηκε στη Λευκαδίτικη κοινωνία και όχι μόνο, ως ένας ξεχωριστός, γενναίοδωρος και ανιδιοτελής άνθρωπος και επιστήμονας.

Το Δ. Σ. του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ»

1. Απευθύνει θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του και στους οικείους του και
2. Αποφασίζει τη δημοσίευση του παρόντος στα τοπικά Μέσα Ενημέρωσης της Λευκάδας.

Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος Θωμάς Χόρτης
Ο Γενικός Γραμματέας Θωμάς Λάζαρης

Στα πλαίσια του εορτασμού των 100 χρόνων θα δημοσιεύουμε σε συνέχειες τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων από την ίδρυση του μέχρι σήμερα. Στο παρόν φύλλο της ΗΧΩ δημοσιεύουμε τα μέλη του 21^{ου} Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι και το 23^ο που αφορούν το χρονικό διάστημα από 2/8/1954 έως την 11/7/1959.

ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ (1922 - 2022)

Συνέχεια από το προηγούμενο

21° (02/08/1954 – 28/11/1956)	
Πρόεδρος	Τζεβελέκης Αντώνιος
Γενικός Γραμματέας	Γράψας Βασίλειος (Υπάλληλος Υπ. Γεωργίας)
Α΄ Αντιπρόεδρος	Μπογόρδος Θωμάς
Β΄ Αντιπρόεδρος	Ζερβός Κωνσταντίνος (Φαρμακοποιός)
Ταμίας	Φατούρος Γεώργιος
Μέλος	Βλασσόπουλος Κωνσταντίνος
Μέλος	Κονιδάρη Αρμενία (Παιδιάτρος)
(02/08/1954 – 28/09/1954)	
Μέλος	Γρηγόρης Γεράσιμος (Λογοτέχνης)
(28/9/1954 – 28/11/1956)	
Μέλος	Ματαφιάς Αριστείδης
Μέλος	Παπανελόπουλος Γεώργιος (Έμπορος)
22° (18/12/1956 – 10/06/1958)	
Πρόεδρος	Τζεβελέκης Αντώνιος
Γενικός Γραμματέας	Γράψας Βασίλειος
Α΄ Αντιπρόεδρος	Φωτεινός Δημήτριος

Β΄ Αντιπρόεδρος	Θερμός Νίκος (Επιτυλοποιός)
Ταμίας	Φατούρος Γεώργιος
Έφορος	Ματαφιάς Αριστείδης
Βοηθός Έφορου	Βλάχος Νιόνιος (Οικοδ. Υλικά)
Μέλος	Δεσσούλα Κούλα (Υπάλληλος Δημ. Αθηναίων)
Μέλος	Σταμούλης Κώστας
23° (11/06/1958 – 11/07/1959)	
Πρόεδρος	Φωτεινός Δημήτριος
Γενικός Γραμματέας	Γράψας Βασίλειος
Αντιπρόεδρος	Καβαβιάς Ιωάννης
Ταμίας	Φατούρος Γεώργιος
Μέλος	Αραβανής Χρήστος (Ιατρός)
Μέλος	Βανδώρος Φίλιππος
Μέλος	Βλάχος Νιόνιος
Μέλος	Καβαβάς Σπύρος (Ιατρός)
Μέλος	Μανιάκη Ευθυμία

Συνεχίζεται στο επόμενο

Ο Βαλαωριτιανός θρύλος στη λευκαδίτικη παράδοση

Του Νίκου Κατηφόρη

συνέχεια από τη σελ. 1

Μαδουρή, ώστε μη έχοντας πρόχειρο χαρτί, έγραψε μέσα σε λίγες ώρες, χωρίς να σηκωθεί απ' τη θέση του, όλο το ποίημα (σχεδόν 80 τετράστιχες στροφές!) πάνω στο ίδιο το μάρμαρο του γνωστού, στρογγυλού τραπέζιου, όπου συνήθιζε να εργάζεται, από φόβο, μήπως η έμπνευση πετάξει το ίδιο ξαφνικά κι ανεξήγητα όπως κι είχαν «επιφορτήσει».

Ο στοργικός γιος και βιογράφος του, ο Νάννος του, αφηγείται έτσι το περιστατικό:

«Καθ' όν χρόνον... έγραφεν εν Μαδουρή τα προλεγόμενα του «Διάκου», ημέραν τινά καθήμενος παρά την μαρμαρίνην τράπεζαν, υπό την ενώπιον της οικίας παμμεγέθη ελαίαν και καταλήφθει υπό του ποιητικού οίστρου, έγραψεν άνευ διακοπής και επί του μαρμάρου της τραπέζης τον «Αστραπόγιαννον»...».

Παρόμοια μάς παραδόθηκαν για το ελεγείο «Επί του θανάτου Αντωνίου Κόνδανη προς τον τεθλιμμένον πατέρα του»: Το άτυχο παιδί ήταν μονάκριβο και το υπεραγαπούσαν οι γονείς του, μα οι πατριαρχικές αντιλήψεις της εποχής επιβάλλανε στον πατέρα να κρύβει μ' επιμέλεια τα πραγματικά του αισθήματα κάτω από μιά επίφαση τυραννικού αυταρχισμού κι άμετρης αυστηρότητας. Παίζοντας μια μέρα το παιδί έριξε απ' τη θέση του ένα βαρύτιμο ρολόι του τοίχου. Απ' το φόβο της σκληρής τιμωρίας, που υπέθετε, πως θα του επιβάλει ο πατέρας του έπαθεν «ανακοπή» («κόπηκε το αίμα του») και πέθανε μέσα σε λίγες στιγμές.

Το ξαφνικό και βαρύ ατύχημα αφάνισε απ' τη λύπη του τους γονείς μα συγκίνησε όλη τη μικρή κοινωνία της πόλης, που ακολούθησε σύσσωμη την εκφορά στην εδώ πλαϊνή μας εκκλησιά του Άη Στυριδωνα.

Ανάμεσα στους άλλους κι ο Ποιητής, με τη μεγάλη καρδιά, πρόθυμη να λησμονήσει αντιθέσεις και διαφορές, κάθε φορά, που το απαιτούσε το ανθρωπιστικό καθήκον... Πρόθυμος να λησμονήσει - λησμονώντας, πως ο «τεθλιμμένος πατήρ» Ευστάθιος Κόδαρης ήτο φανατικός πολιτικός του αντίπαλος, όπως σημειώνει ο Νάννος...

Όρθιος παράμερα σ' ένα στασίδι της εκκλησίας όλη την ώρα της ιερής ακολουθίας φαινότανε αλλοπαρμένος... «Μετρούσε της δικής του καρδιάς τις ματωμένες πληγές», νομίζανε, όσοι τον προσέξανε... Μα σαν τέλειωσαν οι ιεροί ύμνοι, εκείνος προχώρησε προς την καθιερωμένη θέση κι άρχισε ν' απαγγέλλει το ποίημα, που εκεί... μέσα στην εκκλησιά..., καθώς αντιφωνούνταν οι ιεροί ύμνοι είχαν αυτοσχεδιάσει:

«Φυτρώνει έν' αγριολούλουδο στου βράχου τη λειψάδα και ζει με λίγη καταχνιά, με λίγη αντηλιάδα. Δεν τώιδε μάτι φθονερό. Στη σχιματιά κρυμμένο τη μοναξιά του χαίρεται, τ' αρέσει νάναί ξένο. Στου κόσμου τον απέραντο το θησαυρό δε φέρν... παρ' αρμονία και χαρά... Γιατί το συνεπαίρνει στο πέρασμά του ο σύφουνας; Γιατί το ξερριζώνει;... Το φοβερό το γίγαντα ποιός στέλνει; Ποιος σκοτώνει το πλάσμα, μόλις άνοιξε τα φύλλα στον αγέρα; Πες μου το συ, πατέρα...»

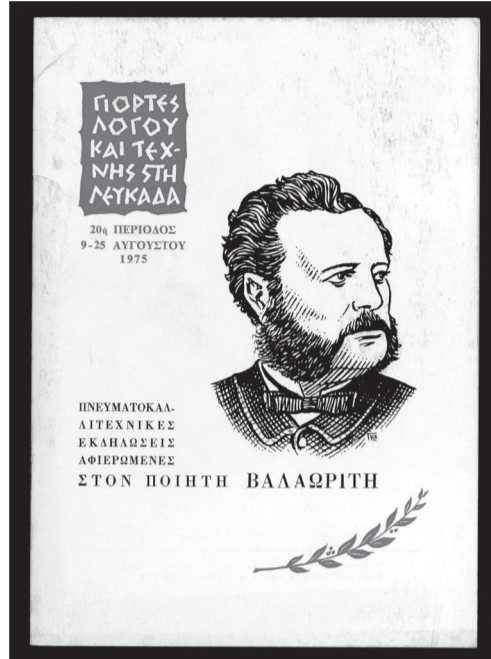
Σχετικό με τις ιδιορρυθμίες μνήμης του είναι το ακόλουθο ανέκδοτο, που αναφέρεται στο ποίημά του «Ο τυφλός Χορμοβίτης» όπερ ατυχώς απωλέσθη, άλλ' όπερ, αν κρίνει τις εκ του περιωθέντος αποσπάσματα, θα ήτο εκ των ωραιότερων και περιπαθεστέρων έργων του», σημειώνει ο Νάννος. Και προσθέτει αλλού: «κατά το ταξείδιον... (της επιστροφής, τον Οχτώβρη του 1869, στη Λευκάδα, «διά Σύρου και Κερκύρα υπέστη οδυνηράν και αναπανόρθωτον απώλειαν, διότι εν Σύρω εκλάπησαν οι αποσκευαί του, με αυτών δε απώλετο το ποίημα «Ο τυφλός Χαρμοβίτης»... Τον «τυφλό Χαρμοβίτη» ουδέποτε πλέον ηδυνήθη ο ποιητής να ενθυμηθεί, ει και επεχείρησε τούτο πολλάκις, μόνον δε ημέραν τινά, καθ' ήν επανήρχετο εκ της θήρας μετά τινος φίλου, αίφνης ήρχισε να απαγγέλει αυτομάτως επανελθόντας εις την μνήμην του τους απελεσθέντας στίχους, ήλπισε δε επί στιγμίν, ότι επανερχόμενος οίκαδε ήθελε δυνηθή να γράψει αυτούς, άλλ' ατυχώς η ελπής αύτη εματαιώθη, διότι «ο τυφλός Χορμοβίτης» απέπτη οριστικώς εκ της μνήμης του ποιητού».

Κι η προφορική παράδοση συμπληρώνει:

Ο φίλος ήταν ο πολιτικός αντίπαλος Σέρβος... Κυνηγούσανε την ημέρα εκείνη κοντά στη Βλαχέραινα... Καθώς προχωρούσανε ανάμεσα στις αιωνόβιες ελιές συνομιλώντας, ξάφνου ο Ποιητής έκοψε απότομα την κουβέντα κι άρχισε να ψάχνεται σπασμωδικά σ' όλες τις τσέπες του... Κατόπιν απευθύνθηκε μ' αγωνία στο φίλο του και ζήτησε «Ένα μολύβι... ένα μολύβι...». Μα κι ο Σέρβος έτυχε να μην έχει μαζί του το επιθυμητό μολύβι, οπότε ο Ποιητής έφυγε τρέχοντας προς την πόλη, αφήνοντας ανήσυχο κι απορημένον το φίλο του... Για να του εξηγήσει, όταν ξανασυναντήθηκαν αργότερα, πως έτσι..., ξαφνικά κι ασύνδετα, επέστρεψε στη μνήμη του ολόκληρο το χαμένο ποίημα... Μα μέχρι να φθάσει στην πόλη είχε και πάλι οβηστεί...

Όσο για την «αφαίρεση», την πρόσκαιρη «σχάση» απ' το

περιβάλλον είναι χαρακτηριστικό το ακόλουθο ανέκδοτο, που σχετίζεται με την «Ωδή στον Πατριάρχη Γρηγόριο τον Ε'» και που παραλλαγή του παρουσίασε ο αείμνηστος ιδρυτής και πρώτος Πρόεδρος της Εταιρίας Λευκαδικών Μελετών στο τιμητικό τόμο, που αφιέρωσε η Εταιρία στο Βαλαωρίτη:

Τον Ποιητή βασάνιζε - λένε - το «ξεκίνημα» του ποιήματος... Κλεισμένος στο γραφείο του ξημερώθηκε παλεύοντας με την έμπνευση, για να τον αναγκάσει, να του χαρίσει ένα συναρπαστικό, πρώτο στίχο... Μα εκείνη δυστροπούσε... Κι η αυγή προχώρησε, το προσωπικό του σπιτιού της Μαδουρής ξύπνησε και καταπατίστηκε τις δουλειές του... Ο αφοσιωμένος προσωπικός του οικιακός βοηθός άνοιξε την πόρτα και μπήκε στο γραφείο φέρνοντας το πρωινό του στον Ποιητή, που σήκωσε τα μάτια απ' τα χαρτιά του κι αφέθηκε να τον κοιτάει αφηρημένος για πολλή ώρα...

Ο αφοσιωμένος γερο-σπιτικός, γνωρίζοντας καλά κι από χρόνια τον αγαπημένο «παρτινέβελο», ξέροντας μ' άλλα λόγια, πως την ώρα εκείνη ο Ποιητής τον κοιτούσε, αλλά δεν τον έβλεπε, γιατί ο νους πετούσε πολύ μακριά και πολύ ψηλά, έμεινε με το δίσκο στα χέρια σεβαστικά ακίνητος, μήπως και φοβίσει το δύστροπο πουλί της φαντασίας.

Τέλος, ο Ποιητής συγκεντρώθηκε, συνειδητοποίησε την ακίνητη παρουσία του ανθρώπου και του μίλησε: «Πώς με θωρείς ακίνητος...».

Κι η αυθόρμητη αυτή φράση, σαν να 'λυσε τα μάγια. Και το ποίημα προχώρησε από κει και πέρα καλταστικό κι ασυγκράτητο, με την ενθουσιαστική με γαλορρημοσύνη του, που βρίσκεται σ' απόλυτη αντιστοιχία προς τον παφλάζοντα συνασθηματισμό του, γι' αυτό και συνεπέρνει πάντα τα πυκνά ακροατήρια, όπως συνεπήρε και το αθηναϊκό κοινό, όταν πρωτακούστηκε στην πλατεία του Πανεπιστημίου την αλησμόνητη - για όσους τη ζήσανε - εκείνη τη μέρα, την 25 Μαρτίου 1872...

Ο ποιητικός θρίαμβος (που - καθώς είναι γνωστό - αποτέλεσε κι ένα πρώτης γραμμής θρίαμβος της δημοτικής μας γλώσσας) για καιρό απασχόλησε το Πανελλήνιο, αλλά και τους φιλελληνικούς κύκλους του εξωτερικού, που με στοργή κι ενδιαφέρον παρακολουθούσαν τις προσπάθειες και τις επιτυχίες του ελληνικού λαού, καθώς χαρόντανε τις πρώτες μόλις δεκαετίες της ελευθερίας του.

Ωστόσο για μας εδώ ιδιαίτερη σημασία έχει η αφήγηση της «Ωδής στον Πατριάρχη», απ' τη στιγμή που κοινολογήθηκε η πρωτανική πρόσκληση, μέχρι και την επιστροφή του Ποιητή στον τόπο μας, μετά το θρίαμβο της 25ης Μαρτίου.

Κι έχει σημασία, γιατί είναι χαρακτηριστική του βαθείου και πλατείου σύνδεσμου που ένωσε το λευκαδίτικο λαό με το μεγάλο Οδηγητή του κι έκανε να μοιράζονται μεταξύ τους (λαός και Οδηγητής) τις χαρές, τα όνειρα, τους αγώνες, τις λύπες ο ένας του άλλου, να κοινωνούν τις ίδιες συγκινήσεις και σε μίαν «ομαμοσύνη», σε μίαν ομογνωμία κι ομοψυχία, που σπάνια συναντιέται στην ιστορία.

Γνωρίζω μόνο δύο (απόλυτα ταυτισμένες και προς την προφορική παράδοση) γραπτές πηγές με πληροφορίες γι' αυτή τη συμμετοχή του νησιού, στην τότε (με την Ωδή στον Πατριάρχη) ποιητική προσπάθεια και τον ποιητικό θρίαμβο του Ταγού του: Την απάνρωστη επιστολή, που έγραψε ο ίδιος στη γυναίκα του στις 7 Απριλίου, για να της αφηγηθεί τα συμβάντα και το πολύ λιγότερο γνωστό φυλλάδιο, που έγραψε και τύπωσε στο εδώ τυπογραφείο του Η ΣΑΠΦΩ ο σύγχρονός του συμπολίτης μας Κωνσταντίνος Π. Χόρτης και που την ανακοίνωσή του οφείλει στο βιβλιοπωλείο Τσιρίμπασα.

Σταχυολογώντας απ' τα δύο αυτά κείμενα, θα προσπαθήσω ν' αναπλάσω την εξαιρετική εκείνη τον τόπο μας ιστορική στιγμή. Κι ας μου συγχωρεθεί ο κάποιος πλατασμός, που οφείλεται στην απόπειρά μου, να σας προσφέρω κάτι, σαν

«προφορική χαλκογραφία» της τότε Λευκάδας μας:

Ο Χόρτης αρχίζει την αφήγησή του με το ξεπροβόδισμα του Ποιητή απ' τους συμπατριώτες του, όταν ξεκίνησε να πάει στην Αθήνα, για την απαγγελία: «Τον ποιητήν αναχωρούντα προέπειψε μέχρι της προκουμίας απειράριθμον πλήθος λαού, συνοδεύσαν αυτόν διά των από βάθους ψυχής περί επιτυχίας ευχών του, ων πιστός διερμηνεύς εγένετο ο παλιός και έντιμος ημών συμπολίτης Ευστάθιος Σούρμπης, αποτεινίας αυτό μετά δακρύων συγκινητικωτάτην προπεμπτήριον προσλαχίαν.

Όστε οι πρώτες, πάνδημες εκδηλώσεις της συμμετοχής της Λευκάδας μας στον ποιητικόν αγώνα του Ποιητή της εκδηλώθηκαν απ' τη μέρα της αναχώρησής του, που πήρε πανηγυρικό χαρακτήρα με το ξεπροβόδισμα απ' το «απειράριθμον πλήθος λαού» και την «προπεμπτήριον προσλαλίαν» του Ευσταθίου Σούρμπη.

Κι απ' τη στιγμήν εκείνη δεν έλειψεν η έγνοια του Ποιητή και του ποιητικού αγώνα του, απ' το νου του λευκαδίτικου λαού: «Ούδ' έπαυσαν παντάπασιν αι ευχαί και δεήσεις των λευκαδίων πιστών παρακολουθούσαι αυτόν, καθ' άπαν το διάστημα της εν Αθήναις διαμονής του», σημειώνει ο Χόρτης.

Κι η αφήγησή του προχωρεί στην ίδια τη μεγάλη μέρα της ποιητικής δοκιμασίας, στη μέρα των αποκαλυπτηρίων του αδριάντα και της απαγγελίας της Ωδής:

«Ανέτειλε τέλος και η 25 Μαρτίου»... «π' άστραψε φωτεινή και χαρούμενη για το νησί μας»... (φαινή και χαρμόσυνοσ διά την νήσον μας εκλάμψασα».

Και ήδη η Λευκάς σύμπασα, πλήρης αγωνίας, προσεδόκα την είδηση της εκβάσεως, ήν έσχεν η ιερά εντολή, δι' ής ετιμήθη ο ημέτερος ποιητής. Ανέκφραστος δ' υπήρξεν η αγαλλίασις των λευκαδίων, όταν μετά μεσημβριάν έφθασε το πρώτον... τηλεγράφημα, δι' ου ανηγέλλετο ημίν ο περιφανής του Ποιητού μας θρίαμβος... Από της στιγμής εκείνης τα τηλεγραφήματα ήρχοντο σωρηδόν, αμιλλώμενα, πώς εκφραστικότερον να περιγράψωσι την εντύπωσιν, ήν ενεποίησαν εν Αθήναις τα αθάνατα έπη του Ποιητού μας».

Κι η είδηση του θριάμβου ξεσήκωσε, όχι μόνο τον ενθουσιασμό, αλλά και τη φιλότιμη φροντίδα του λευκαδίτικου λαού, πώς να βραβεύσει επάξια τον Ποιητή του, εκδηλώνοντάς του έτσι, όχι μόνο την αγάπη και το σεβασμό του, αλλά και την ευγνωμοσύνη του γιατί δόξασε τη γενετήριά του:

«Έκτοτε η Λευκάς διετέλει εις ανέαν οργανισμόν και ιδού απαξάπαντες εβουλεύοντο, πώς επαξίως να τιμήσωσι τον ποιητήν, όστις αθλοφόρος επανήρχετο εις τους κόπους των συμπολιτών του, οίτινες με καρδίαν πάλλουσαν και πλήρει υπερηφανείας τον περιέμενον».

Και για ν' ανταποκριθούν στο καθήκον αυτό, συνέστησαν - μάς πληροφορεί ο Χόρτης - επιτροπή «εκ των σπουδαιότερων της πατρίδος μας προσώπων» και σ' έρανο πάντες αδιακρίτως μετ' αξιοπείας ζήλου συνεισέφερον», για να φτιασθεί το «υπό του παρ' ημίν καλλιτέχνου Αριστοτέλους Κοψιδά θαυμασιώς εξεργασθέν» ολόχρυσο αναμνηστικό μετάλλιο, που θα του προσφέρονταν.

Και να, πώς γιορτάστηκε η επιστροφή του Ποιητή, πούχε προγραμματιστεί για τις 31 Μαρτίου μα πραγματοποιήθηκε την επομένη, γιατί το καράβι που τον έφερεν βρήκε τρικυμία:

«Τη επαύριον, λίαν πρωί - αφηγείται ο Χόρτης - μόλις διεδόθη η είδησις της εμφανίσεως του ατμοπλοίου, πας ο λαός σκυρτών εξ αγαλλιάνσεως και προπορευομένης της εγχωρίου μουσικής, παιανίζούσης εθνικά άσματα, συνέρρευσεν εις την προκουμίαν».

Ειδική βάρκα «ανθοσπεφής και σηματοστόλιτος μέσα στην οποία είχε πάρει θέση τιμητική συνοδεία απ' τους εξέχοντες λευκαδίτες Στυριδωνα Σταύρο, Άγγελο Καλκάνη και Δημήτρη Δύλα, πάππο της πολυσεβαστής μας Κλεαρέτης Μαλάμου - Δίπλα, πλεύρισε το καράβι, παράλαβε τον Ποιητή κι αφού έπλευσε την απόσταση μέχρι την παραλία, περνώντας ανάμεσα σε πλήθος, παναγυριώτικα πλεύόμενα πούχαν συγκεντρωθεί στο λιμάνι για την υποδοχή, τον αποβίβασε σ' αποβάθρα «διά ταπήτων εστρωμένην και ανθέων διασπαρμένην, ενώ ο λαός συνωθούντανε γύρω στο θριαμβευτή για να τον πλησιάσει, να τον αγκαλιάσει, να τον φιλήσει, ζητωκραύγαζε αδιάκοπα, ακόμα - κατά τη συνήθεια της εποχής - και πυροβολούσε, σ' ένα παραλήρημα ενθουσιασμού και χαράς.

Εκεί στην προκουμία, «επί βήματος ανθοστολιστού αναβάς ο Ανδρέας Βλαντής», ο πατέρας του ιστορικού μας, πασίγνωστος γραμματέας της Ιόνια Βουλής κι εξάιρετος πατριώτης (όπως απόδειξε, τον καιρό που η γειτονική μας Πάργα όδευε το Γολγοθά της), εξεφώνησεν «ευφραδέστατον -κατά τον Ποιητήν- λογίδριον»:

«Η δε πατρίς Σου αύτη - είπε ανάμεσα σ' άλλα ο Βλαντής - ενώ διά του στόματός μου εκφράζει σοι τα εγκάρδια αυτής συγχαρητήρια, σεμνυνομένην, διότι ηξιώθη να δώσεις εις το άρτι αναγεννώμενον Έθνος Σέ τον καλλιεπή Υμνητήν των νέων αυτού Ηρώων, μετά των ονομάτων των οποίων και τα Σα έπη θα μείνωσιν αθάνατα... μετ' ανεκφράστου χαράς και της πρεπούσης τιμής Σε υποδέχεται».

Συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο

Εδώ Λευκάδα

Εις μνήμην των ιερών και οσίων απ'τις χαμένες πατρίδες

1922-2022

Συμπληρώθηκαν εφέτος, 100 χρόνια, από την αποφράδα ημέρα της 14ης Σεπτεμβρίου 1922, που οι Τούρκοι, υπό τον διαβόητο Νουρεντίν Πασά και μέσα από ελεεινής μορφής λεηλασίες, πυρκαγιές, ανεπανάληπτης κι εγκληματικής βίαιης συμπεριφοράς, αφάνισαν την Ελληνική και Αρμενική συνοικία της Σμύρνης.

Η Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, από το Τουρκικό Κράτος, καθιερώθηκε με ομόφωνη απόφαση της Βουλής, των Ελλήνων στις 24 Σεπτεμβρίου 1998 και τιμάται κάθε χρόνο, στις 14 Σεπτεμβρίου, ημερομηνία, που ταυτίστηκε με την Μικρασιατική Καταστροφή, εξ'ού και ο ορισμός της, ως ημέρα εθνικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας.

Η καλομελετημένη σταδιακή εξόντωση των Ελλήνων, κράτησε από το 1914 μέχρι το 1922. Ακολούθησε, η κατάρρευση των ελληνικών δυνάμεων στο Μικρασιατικό μέτωπο και μαζί η προσφυγιά, που ολοκληρώθηκε με την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών, που διήρκεσε από το καλοκαίρι του 1923 έως και το 1924.

Μικρά Ασία.

Ένας ιερός τόπος, που έλαμψε για χιλιάδες χρόνια, το θάνατο Ελληνικό Πνεύμα και ο Ελληνικός Πολιτισμός, τα απομεινάρια του οποίου μέχρι και σήμερα, στέκονται αδιάφυστοι

και φωτεινοί ιερομάρτυρες σε παιδευμένους κι απαίδευτους, συνεχίζοντας αβίαστα τη θυσιαστική τους συνεισφορά στη διατήρηση της ιερής μνήμης ενάντια στην εγκληματική λήθη.

Εφέτος, που τα 100 χρόνια του συλλόγου Λευκαδίων Αττικής η Αγία Μαύρα, συμπύπτουν με την αποφράδα αυτή ημερομηνία των 100 χρόνων από την Μικρασιατική καταστροφή, επιβάλλεται εκτιμώ η παρούσα αναφορά μας από το μετερίζι της "Ηχώς", στα γεγονότα αυτά, ως ένα ελάχιστο ταπεινό μνημόσυνο, για αυτόν καθ'αυτόν τον Ελληνισμό και της ιερής του μήτρας της γης της Μικρασίας.

Το ημερολόγιο του δεκανέα στον 11ο λόχο του 15ου Συντάγματος Πεζικού, Θ.Σταματέλου απ'τους Τσουκαλάδες, που αυτούσιο υπάρχει στη Δημοτική βιβλιοθήκη Λευκάδας, ρίχνει πολυποικίλο φως, σε πολλές πτυχές του όλου ζητήματος.

Η Λευκάδα, μέσα στη δίνη της εποχής τον τραγικό Σεπτέμβρη του 1922, υποδέχτηκε 4.396 τλαιπωρημένους πρόσφυγες σε καταγραφή του 1923.

Εξ'αυτών, οι 3.345 βρήκαν απάγγιο σε πληνθόχτιστες καλύβες και μικρά στίβια της ανάγκης στην πόλη και το Φρούριο, 134 στην Απόλπαινα, 227 στην Κατούνα, 31 στους Τσουκαλάδες,

303 στο Νυδρί και 356. στην Καρυά. Οι Μικρασιάτες, ρίζωσαν στο νησί και συνέβαλλαν τα μέγιστα στη διαμόρφωση και ανάπτυξη πολλών πτυχών της ζωής του.

Στο σημείο αυτό, παραθέτω αυτούσιο το κείμενο του αντιστράτηγου εν αποστρατεία Νικολάου Σαμψών, Αθήνα 30 Αυγούστου 2022, με τίτλο :

“Εμείς δεν νικηθήκαμε...” στο οποίο, περιγράφεται η αιτία και σκληρή πραγματικότητα της μάχης, μέσα από τα μάτια ενός αξιωματικού.

Το κείμενο, δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα “Ποντιακή Γνώμη”, τον Σεπτέμβρη 2022.

Γράφει λοιπόν ο Νικόλαος Σαμψών,

« Πολύ μελάνι έχει χυθεί, για την εξιστόρηση των επιχειρήσεων. του Ελληνικού Στρατού στην Μικρασία και την Μικρασιατική καταστροφή του 1922, που είχε σαν συνέπεια, δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και αιχμαλώτους και τον ξεριζωμό του Ελληνικού στοιχείου από τις προγονικές εστίες του.

Τα αίτια της καταστροφής είναι πολλά και οι ευθύνες βαρύνουν πρωτίστως την πολιτική αλλά και τις στρατιωτική ηγεσία της εποχής εκείνης.

Η αναφορά σ' αυτή τη μεγάλη εθνική τραγωδία, με την συμπλήρωση φέτος 100 χρόνων, γίνεται με πόνο ψυχής, επιβάλλεται όμως, για δύο λόγους για την απότιση χρέους τιμής και ευγνωμοσύνης στη μνήμη αυτών που πότισαν με το αίμα του στη γη της Μικράς Ασίας και για προβληματισμό και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Ο Ελληνικός στρατός, δεν νικήθηκε!

Έφτασε νικηφόρος έξω από την Άγκυρα και διατάχθηκε να αποχωρήσει από τη Μικρά Ασία, γιατί αυτό ζήτησαν οι «Σύμμαχοί μας», που είχαν στραφεί εναντίον μας μετά τις εκλογές του 1920 και την επάνοδο του βασιλιά Κωνσταντίνου στο θρόνο της Ελλάδος.

Ακόμη και οι Ρώσοι ήταν εναντίον μας και εξόπλιζαν τον Κεμάλ.

Απόδειξη αυτού του γεγονότος, είναι το κείμενο της συνέντευξης του Οικουμενικού Πατριάρχη Μελετίου Δ' με τον πρωθυπουργό της Αγγλίας Λόνι Τζωρτζ, τον οποίο επισκέφτηκε στο Λονδίνο την 18η Ιανουαρίου 1922 .

Το κείμενο αυτής της συνεντεύξεως, το οποίο υπέγραψαν οι στρατηγοί : Ιωάννου, Ζυμπρακάκης, Καλομενόπουλος και Μαζαράκης την 2α Φεβρουαρίου 1922 στην Κωνσταντινούπολη, διανεμήθηκε στην Στρατιά Μικράς Ασίας πριν από την καταστροφή.

Ο Λόνι Τζωρτζ, είπε μεταξύ των άλλων και τα παρακάτω: Ο βασιλέας Κωνσταντίνος, εξεμνηστέον όλας τας συμπεθείας τας οποίας είχαν η Ελλάς. Η γενική κατάστασις τώρα

είναι τοιαύτη, ώστε εμποδίζει τους φίλους της Ελλάδος να φανούν χρήσιμοι εις την χώραν σας.

Ένεκα του βασιλέως Κωνσταντίνου, εκείνοι οι οποίοι συνεπάθουν τους Τούρκους, έγιναν τώρα και πολύ περισσότεροι ισχυροί εις βάρος πάντοτε των Ελληνικών συμφερόντων.... Ενόσω ευρίσκεται ο Κωνσταντίνος εις την Ελλάδα, είναι αδύνατον, εντελώς αδύνατον να μείνετε εις την Μικρά Ασία. Αυτό το είπα σαφώς εις τον κύριον Γούνναρη.....

Προσωπικώς είμαι φίλος των Ελλήνων, αλλ' ένεκα του Κωνσταντίνου όλοι οι άλλοι συνάδελφοί μου είναι εναντίον μου».

Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης, βρέθηκε στο προσωπικό αρχείο του Στρατηγού Γεωργίου Σπυριδωνος, οποίος ήτο διευθυντής του Γραφείου Επιμελητείας της Ελληνικής Στρατιάς κατά την Μικρασιατική Εκστρατεία.

Στα μέσα Αυγούστου 1921, ο Ελληνικός Στρατός βρισκόταν μία ανάσα από την Άγκυρα και έδιδε ένα σκληρό και αιματηρό αγώνα στην τελική τοποθεσία άμυνας του Τουρκικού Στρατού, στη γραμμή Πολατλί- Τσάλ Νταγ- Καλέ Κρ' το.

Η οχυρωμένη αυτή η τοποθεσία, ήταν οργανωμένη με τέσσερις γραμμές σε βάθος 20χλμ και η εκπόρθησή της ήταν αδύνατη για τον τλαιπωρημένο και εξαντλημένο Ελληνικό Στρατό, που είχε φτάσει στα όρια των δυνατοτήτων του.

Είχε καταλάβει την πρώτη γραμμή αμύνης με πολλούς νεκρούς και τραυματίες. Ανάμεσα σ' αυτούς υπήρξαν και οι τρομακτικές απώλειες του 44 Συντάγματος Πεζικού του Ρεθύμνου, διότι διατάχθηκε να καταλάβει την κορυφή του καλέ Γκρότο, Ουλού Νταγκ (υψ. 1483 μ.) με δύο Τάγματα απέναντι σε δυο αμυνόμενες Τουρκικές Μεραρχίες! Ο στόχος επιτεύχθηκε τελικά με ταυτόχρονη επίθεση δυο Ταγμάτων Ευζώνων και δυο Ταγμάτων Πεζικού.

Την 24η Αυγούστου 1921 η Ελληνική Στρατιά της Μικράς Ασίας, διατάχθηκε να οπισθοχωρήσει.

Πέρασε πάλι τον Σαγγάριο προς τα πίσω και εγκαταστάθηκε σε μια γραμμή άμυνας ανατολικά του Αφιόν Καραχισάρ όπου και παρέμεινε σχεδόν σε απραξία για περίοδο ένα χρόνο, μέχρι την εξαπόλυση της γενικής επίθεσης του Τουρκικού Στρατού τη 13η Αυγούστου 1922.

Κατά τη διεξαγωγή του υποχωρητικού αγώνα έγιναν πολλά λάθη, που οδήγησαν στην τραγωδία της μάχης στην κοιλάδα του Αλή Βεράν.

Εκεί, βρέθηκε το μεγαλύτερο μέρος του Ελληνικού Στρατού (Α και Β σώματα Στρατού) με επικεφαλής τον υποστράτηγο Νικόλαο Τρικούπη περικυκλωμένο από πολλαπλάσιες Τουρκικές δυνάμεις.

Ο Ελληνικός Στρατός δεν νικήθηκε! Καταστράφηκε όταν οι στρατιώτες μας βρέθηκαν για πέντε ημέρες νηστικοί, διψασμένοι άπνοι, εξαντλημένοι από τις συνεχόμενες μάχες που έδιναν χωρίς πυρομαχικά και με καταρρακωμένο το ηθικό τους.

Δεν μπόρεσαν να αντέξουν σ'αυτήν την τρομακτική πίεση που έφερε τον τραγικό τέλος με χιλιάδες νεκρούς και αιχμαλώτους.

Παρά ταύτα, πολέμησαν σαν λιοντάρια με όσα πυρομαχικά τους είχαν μείνει και με τη λόγχη. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις τριών γενών αξιωματικών, που πολέμησαν στην πρώτη γραμμή και έπεσαν ηρωικά.

Ο Αντισυνταγματάρχης Κωνσταντίνος Τσάκαλος από το Μεσολόγγι, διοικητής του δεύτερου Συντάγματος.

Βρίσκεται στην πρώτη γραμμή με τη σημαία του Συντάγματος στο χέρι και παρασύροντας μια χούφτα γενναίων στρατιωτών του, ορμά κατά των Τούρκων. Γύρω του όλοι, ζωντανοί, νεκροί και τραυματίες,

είναι πεσμένοι στο έδαφος. Το Τουρκικό Πυροβολικό από τα γύρω υψώματα βάλει σε ρυθμό πολυβόλων, ανασκάπτει την κοιλάδα και σκορπά τον θάνατο. Μια οβίδα του κόβει και τα δύο πόδια και ζητά να τον στήσουν πάνω σε ένα βράχο για να διευθύνει τον αγώνα. Το πρόσωπο του φωτίζεται από ένα πονεμένο χαμόγελο, αλλά ο θάνατος σκοτεινιάζει γρήγορα το βλέμμα του. Ρωτά με αγωνία:

«Πώς πάμε;». «Νικήσαμε....οι Τούρκοι φεύγουν», του απαντούν θέλοντας να γλυκάνουν τις τελευταίες του στιγμές. «Πεθαίνω ευχαριστημένος» ψέλλισε και άφησε την τελευταία του πνοή. Ήταν απόγευμα της 17ης Αυγούστου 1922.

Ο Αντισυνταγματάρχης Δημήτριος Καλιαγκάκης από τη Δαύλεια Βοιωτίας, διοικητής του 26ου Συντάγματος. Το Σύνταγμα του μάχεται εναντίον της 3ης Τουρκικής Μεραρχίας, που επιτίθεται από τη νότια πλευρά της κοιλάδος του Αλή Βεράν.

Ο αγώνας είναι άνισος και το Τουρκικό Πυροβολικό, σκορπά ανελέητα το θάνατο παντού. Μια οβίδα τον τραυματίζει θανάσιμα, δεν αφήνει όμως κανέναν να ασχοληθεί μαζί του. Συγκεντρώνει όσες δυνάμεις του έχουν απομείνει και εμπνύχνει τους στρατιώτες του. Το Σύνταγμα όρμα ακάθεκτο κατά των Τούρκων και ο Καλιαγκάκης αφήνει την τελευταία του πνοή. Το ημερολόγιο έδειχνε 16 Αυγούστου 1922.

Ο Αντισυνταγματάρχης Αθανάσιος Σακέτας, από την Σπάρτη, επιτελάρχης της 12ης μεραρχίας Πεζικού. Την 20ή Αυγούστου 1922, η μάχη του Αλή Βεράν έχει κριθεί σε βάρος του Ελληνικού Στρατού.

Στην κοιλάδα του θανάτου, υπάρχουν σκόρπια εκατοντάδες πτώματα Ελλήνων στρατιωτών και οι κραυγές των τραυματιών δημιουργούν μια πραγματική κόλαση.

Τα πυρομαχικά έχουν τελειώσει, οι στρατιώτες έχουν

εξαντληθεί από την πείνα και την δίψα και η πειθαρχία είναι ανύπαρκτη. Κάτω από αυτές τις τραγικές συνθήκες ο υποστράτηγος Νικόλαος Τρικούπης διοικητής του Α Σώματος Στρατού, σε συνεννόηση με τον στρατηγό Κίμωνα Διγενή διοικητή του Β' Σώματος Στρατού, αποφασίζει την παράδοση στους Τούρκους.

Συγκεντρώνει τους Αξιωματικούς και τους ανακοινώνει την απόφαση του.

Στο άκουσμα της λέξης «παράδοση» οι αξιωματικοί έμειναν άφωνοι έγιναν κατάχλωμοι, λες και είχε στραγγίσει το αίμα από τις φλέβες τους.

Και όταν τους είπε ότι οποιαδήποτε άμυνα θα ήταν άσκοπη θυσία, έσκυψαν όλοι τα κεφάλια τους και βυθίστηκαν σε βαθιά θλίψη. Μόνο ένας δεν έσκυψε το κεφάλι του, ο Αθανάσιος Σακέτας, που έγινε έξω φρενών. Άφησε βαριές βρισιές να ξεφύγουν από τα χείλη του και βγήκε έξω. Καβάλησε το άλογο του και κόλπασε κατά των Τούρκων με γυμνό το σπαθί του. Οι Τούρκοι αιφνιδιάστηκαν προς στιγμήν, βλέποντας όμως ότι ακολουθείται από λίγους στρατιώτες συγκέντρωσαν τα πυρά τους επάνω του και ο γενναίος Σπαρτιάτης έπεσε από το άλογο του διάτρητος από τις σφαίρες. Ήταν η αποφράδα ημέρα 20ης Αυγούστου 1922.

Υπήρξαν και άλλοι πολλοί αξιωματικοί και στρατιώτες που πολέμησαν γενναία και έπεσαν στο πεδίο της μάχης. Μεταξύ αυτών, ήταν και δύο Ατσιπουλιανοί Αξιωματικοί, ο Ανθυπολοχαγός Γεώργιος Παπατζανής και ο Ταγματάρχης Παντελής Σταγάκης καθώς και ο λοχίας Γιαννούλης Μανούσος και οι στρατιώτες Γιαννούλης Ελευθέριος και Κασέλας, και οι Γεώργιος και οι Περπιράκης Ερμανουήλ και Ηλίας.

Η μάχη του Αλή Βεράν, με τις τραγικές συνέπειες της, επισφράγισε το τέλος του Ελληνισμού στην Μικρά Ασία. Χιλιάδες νεκροί και αιχμάλωτοι μεταξύ των οποίων και οι υποστράτηγοι Νικόλαος Τρικούπης διοικητής του Α Σώματος Στρατού, Κίμων Διγενής, διοικητής του Β' Σώματος Στρατού, Δημήτριος Δημαράς, διοικητής της 4ης Μεραρχίας.

Οι αιχμάλωτοι οδηγήθηκαν στα βόθρα της Μικράς Ασίας και πολλοί απ' αυτούς εξαφανίστηκαν, άλλοι δόθηκαν από τους Τούρκους «δώρο» στους Γερμανούς για να εργαστούν σε εργοστάσια της Γερμανίας και όσοι κατάφεραν να επιβιώσουν, επέστρεψαν στην Ελλάδα με την ανταλλαγή των αιχμαλώτων. Ακόμη και τα 400 Τόνοι οσίων που αντιστοιχούσαν σε 50.000 Έλληνες νεκρούς, δύο χρόνια μετά την καταστροφή, πουλήθηκαν από τους Τούρκους στους Γάλλους και φορτώθηκαν σε πλοίο με προορισμό τη Μασσαλία για «βιομηχανική χρήση», όπως αναφέρει ο Αντώνης Πισσάνος στο βιβλίο του «Αιχμάλωτοι του Κεμάλ», καθώς και ο Ηλίας Βενέζης, στο βιβλίο του «Το νούμερο 31 328».

Κατά τη γνώμη μου, η παράδοση δεν μπορεί να θεωρηθεί η προδοσία, εκ μέρους του υποστράτηγου Τρικούπη. Επιβλήθηκε από την τραγική κατάσταση του Ελληνικού Στρατού στο πεδίο της μάχης, στην κοιλάδα του θανάτου, στο Αλή Βεράν.

Αυτό που δεν συγχωρείται, είναι η παράδοση των τριών υποστρατήγων Νικολάου Τρικούπη, Δημητρίου Δημαρά και Κίμωνα Διγενή οι οποίοι για λόγους στρατιωτικής τιμής και εθνικής υπερηφάνειας, θα έπρεπε να αυτοκτονήσουν αντί να δεχθούν την ατιμωτική αιχμαλωσία ακολουθώντας το λαμπρό παράδειγμα του γενναίου Σπαρτιάτη Αντισυνταγματάρχη Αθανασίου Σακέτα.

Ο Νικόλαος Τρικούπης αιχμάλωτος μπροστά στον Κεμάλ, φάνηκε να διερωτήθηκε αν έπρεπε να αυτοκτονήσει και ο Κεμάλ του είπε κυνικά ότι αυτή η επιλογή αφορά αυτόν προσωπικά.

Τελικά, οι τρεις υποστράτηγοι παρέμειναν αιχμάλωτοι στην Τουρκία ένα χρόνο και επέστρεψαν στην Ελλάδα το 1923, στα πλαίσια της συμφωνίας ανταλλαγής αιχμαλώτων.

Η Μικρασιατική Καταστροφή αναμφισβήτητα υπήρξε η μεγαλύτερη εθνική συμφορά στην ιστορία του Ελληνικού Έθνους.

Πέρα από τις χιλιάδες νεκρούς, στρατιωτικούς και αμάχους τους αιχμαλώτους τις καταστροφές τα βασανιστήρια και τις μαζικές δολοφονίες των αιχμαλώτων, χιλιάδες Έλληνες πρόσφυγες εκπατρίστηκαν

από τις προγονικές τους εστίες και έφτασαν στην Ελλάδα ρακένδυτοι, με βαθιά ψυχικά τραύματα και τραγικές μνήμες.

Εδώ ήταν αναγκασμένοι να δώσουν έναν τιτάνο αγώνα για να επιβιώσουν και να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής των οικογενειών τους πράγμα που πέτυχαν με πολύ κόπο και πόνο μετά από αρκετά δύσκολα χρόνια.

Από τα αίτια της καταστροφής, επικεντρώνω το ενδιαφέρον μου, μόνο στο θέμα του εθνικού διχασμού, που έπαιξε καταλυτικό ρόλο.

Αυτός ο διχασμός, είναι η προαιωνία κατάρα του Ελληνικού Γένους, που μας οδήγησε και σε άλλες περιπέτειες μετά την Μικρασιατική Καταστροφή και εξακολουθεί να καταδυναστεύει και σήμερα την πολιτική ζωή της χώρας μας.

Ας προβληματιστούμε λοιπόν ιδιαίτερα σήμερα, που 100 χρόνια μετά την καταστροφή, οι Τούρκοι πανηγυρίζουν την νίκη τους, ονειρεύονται «γαλάζιες πατρίδες», αμφισβητούν την κυριαρχία μας τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και ζητούν την αποστρατικοποίηση τους για το μισό Αιγαίο ως είναι αιωνία η μνήμη των πεσόντων και των θυμάτων της Μικρασιατικής καταστροφής.

Ιωάννης Δροσαλής

101 χρόνια από τη γέννηση του Λάκη Σάντα: 22/02/1922

Πράγματι πέρασε ένας ολόκληρος αιώνας και ένας χρόνος από τη γέννηση του Απόστολου (Λάκη) Σάντα - στις 22 Φεβρουαρίου 2023.

Ξεκινώντας, το μοναδικό βιβλίο που έγραψε εξιστορώντας τα ιστορικά γεγονότα που έζησε, αναφέρει συγκεκριμένα

: στο κεφάλαιο : Στη δίνη της ιστορίας «Σε κάποιο βιβλίο του Κίπλινγκ ή της Περγλ Μπακ - δεν θυμάμαι τώρα ακριβώς πότε και που - διάβασα ότι οι Γέροι Κινέζοι όταν γεννιέται ένα καινούργιο εγγόνι τους πηγαίνουν στο νεογέννητο και του εύχονται «να ζήσει τη ζωή του σε ενδιαφέρουσες και σπουδαίες εποχές». Αυτό ακριβώς συνέβη σε εμένα και τους συνομηλικούς μου Έλληνες. Ζήσαμε σε πολύ ενδιαφέρουσες εποχές και σπουδαίες εποχές που περιείχαν απ' όλα : και δυστυχίες μεγάλες και πόνο και άπειρους κινδύνους και κακίες και μίση και φρικαλεότητες, αλλά και θριάμβους και νίκες και δόξα και ιδανικά και ιδεώδη! Σ' αυτά τα χρόνια, όλοι μαζί οι συνομηλικοί μου Έλληνες και Ελληνίδες, της λεγόμενης γενιάς του '40, ανεβάσαμε την Ελλάδα και τον Ελληνικό λαό ψηλά και γράψαμε ιστορία....»

Τι να πούμε? Κοιτώντας τα επίκαιρα της Ευρώπης αλλά και σφαιρικότερα τι έχει συμβεί τα τελευταία χρόνια αναρωτιόμαστε γενικότερα αν οι άνθρωποι έχουν γίνει ως είδος σοφότεροι ή η ιστορική μνήμη του 20^{ου} αιώνα πέρασε και ξεχάστηκε... με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουμε σήμερα που βαίνει η ανθρωπότητα και το μέλλον της.

Ο Λάκης Σάντας ο οποίος να μεν πολέμησε τους φασίστες ναζιστές και στη πόλη της Αθήνας αλλά και στο βουνό ως αντάρτης ήταν Ειρηνιστής και ανθρωπιστής.

Σήμερα, εάν ήταν μαζί μας, διότι δυστυχώς αναχώρησε για το μεγάλο του ταξίδι χωρίς επιστροφή στις 30 Απριλίου 2011, θα διακήρυτε την αναγκαιότητα να λύνονται τα όποια προβλήματα μεταξύ των κρατών με συνομιλίες στηριζόμενες στο Διεθνές Δίκαιο και στον Ανθρωπισμό πάνω απ' όλα. Διότι το να εγείρονται ζητήματα αλλαγής συνόρων, εθνικιστικά μίση, γεωπολιτικές αλλαγές, κυριαρχία μεγάλων και κυρίαρχων κρατών πάνω σε μικρότερα και αδύναμα για κερδοσκοπικούς σκοπούς, κλπ δεν είναι τίποτα άλλο από φασιστική νοοτροπία διαχείρισης των προβλημάτων.

Ίσως θα έπρεπε από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να ξεκινήσει μία τεράστια καμπάνια απ' όλους τους προοδευτικούς Ευρωπαίους γυναίκες και άντρες να προβάλλονται

Το κάδρο με φωτογραφίες του Λάκη Σάντα κοσμεί πάντα τα γραφεία του Συλλόγου μας

ΕΚΔΗΛΩΣΗ-ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΤΗ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΔΟΥΒΙΤΣΑ

Στις 4-Mar-2023 στο Δημοτικό Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης» στην Ηλιούπολη, σε συγκινησιακό κλίμα πραγματοποιήθηκε, πανθομολογουμένως, με πολύ μεγάλη επιτυχία εκδήλωση- αφιέρωμα προς τιμήν του Λευκαδίτη - Αλεξανδρίτη, Διονυσίου Δουβίτσα επί πολλά χρόνια πρόεδρος και μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Αλεξανδριτών Αττικής μέχρι και το θάνατό του. Το αφιέρωμα συνδιοργανώθηκε με την Ομοσπονδία Απανταχού Λευκαδίτικων Συλλόγων στην οποία και είχε δραστηριοποιηθεί και προσφέρει ως μέλος του Δ.Σ. και τον Σύλλογο Λευκαδίων Ηλιούπολης και γύρω Δήμων «Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ».

Η συμμετοχή τόσο των Αλεξανδριτών όσο και άλλων Λευκαδίων και φίλων ήταν εντυπωσιακή. Το θέατρο 250 και πλέον θέσεων ήταν υπερπλήρες ενώ τιμήθηκε με την παρουσία των από το Δήμαρχο Ηλιούπολης κ Χατζηδάκη Γεώργιο, τον πρώην βουλευτή Λευκάδος κ. Ξενοφώντα Βεργίνη, τον πρώην Δήμαρχο Ηλιούπολης και συντοπίτη Θεοδωρή Γιωργάκη όπως και με τους σημερινούς Αντιδημάρχους κ.κ. Σταύρο Γιωργάκη και Πούλο Ιωάννη, καθώς και προέδρους και εκπροσώπους πολλών Λευκαδίτικων Συλλόγων.

Το Α' μέρος του αφιερώματος άρχισε με τους χαιρετισμούς προέδρων των Συλλόγων των οργανωτών κ.κ. Θεοφύλακτου Λογοθέτη της Ομοσπονδίας Λευκαδίτικων Συλλόγων, του Παναγιώτη Σέρβου του Συλλόγου Αλεξανδριτών Αττικής και του Χριστογιάννη Φουρλάκου του Συλλόγου Λευκαδίων Ηλιούπολης. Ακολούθησε χαιρετισμός και ευχαριστίες από την πρόεδρο κ. Ευγενία Κολυβά του πολιτιστικού συλλόγου Νικιάνας «ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ» για την πρόσκληση συμμετοχής στο αφιέρωμα, του θεατρικού τμήματος του συλλόγου για να παρουσιάσει την παράσταση, του θεατρικού έργου του τιμώμενου Διονυσίου Δουβίτσα «Η ΕΝΑΤΗ ΕΝΤΟΛΗ»

Στη συνέχεια μίλησε για τον δικό μας Νιόνιο, το μέλος του συλλόγου Αλεξανδριτών Αθήνας, ο Ευγένιος Μανωλίτσης παρουσιάζοντας γνωστές και άγνωστες πτυχές της διαδρομής του απ' την γέννησή του μέχρι τον πρόωρο χαμό του. Αναφέρθηκε στον άνθρωπο με το πολύπλευρο ταλέντο, την ανιδιοτελή προσφορά

του όπου δραστηριοποιήθηκε και το έργο του που άφησε τόσο ως ποιητής όσο και πεζογράφος θεατρικός συγγραφέας, όχι σαν μέγεθος αλλά σαν ποιότητα παρακαταθήκη σε μας τους επόμενους. Ενώ κατέληξε με κάτι που γράφει ο ίδιος στο βιβλίο του «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ» που είχε σχεδόν επιμεληθεί πριν το θάνατό του και εξέδωσε αργότερα η σύζυγός του Τασούλα Ψωμά. «Δεν θέλησα ποτέ ν' αναδειχθώ αλλά

όσοις βοήθησαν και συνέβαλλαν για να πραγματοποιηθεί αυτή η εκδήλωση - αφιέρωμα προς τιμήν του αιμνήστου Νιόνιου που του τη χρωστάγαμε, πρώτα και κύρια στο κόσμο που προσήλθε, μετά τους συμμετέχοντες στο αφιέρωμα και τέλος στους χορηγούς μας που χωρίς αυτούς δε θα μπορούσαμε να το πραγματοποιήσουμε και οι οποίοι ήταν:

- Η εταιρία Eurofood του πρώην βουλευτή Λευκάδος κ. Ξενοφώντα

να προσφέρω. Κι αν χειροκροτήθηκαν ήταν για μένα η επιβεβαίωση ότι η προσφορά μου έγινε δεκτή και κάτι πήγε καλύτερα»

Αμέσως μετά η Αγάπη Κόκλα συνέχισε εντυπωσιάζοντας με την απαγγελία του ποιήματός του «Λευκαδίτισσα Αγρότισσα» που το είχε αφιερώσει στις θειάδες του Όλγα, Λούλα και Γκόλφω.

Ακολούθησε 10λεπτη προβολή Video - Μοντάζ που είχε επιμεληθεί ο Γεν. Γραμματέας του Συλλόγου Αλεξανδριτών Δημήτρης Μανωλίτσης, όπου είδαμε και ακούσαμε το Νιόνιο...!!!

Τέλος στο Β' μέρος του αφιερώματος παρακολούθησαμε την υπέροχη θεατρική παράσταση «Η ΕΝΑΤΗ ΕΝΤΟΛΗ».

Εκ μέρους του συλλόγου μας ευχαριστούμε

Βεργίνη

- Η εταιρία MASTER KEK του Βασίλη Σπ. Μανωλίτη

- Ο Κακλαμάνης Άγγελος πολυδοντιατρείο- Ο Μανωλίτσης Σπ. Στάθης (Δία)

- Η Κατερίνα Δουβίτσα μέλος του συλλόγου Αλεξανδριτών

- Ο Γιώργος Καμινάρης Μικροβιολόγος μέλος του συλλόγου Αλεξανδριτών και

- Η Δώρα Ευγένιου Μανωλίτη γενικός γιατρός μέλος του συλλόγου Αλεξανδριτών

Επίσης ευχαριστούμε τον Πανταζή Δουβίτσα και τη σύζυγό του Γιαννούλα για την προσφορά Λευκαδίτικη λαδόπιτα η οποία διανεμήθηκε κατά την έξοδο σε όλους τους παρευρισκομένους.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ - ΔΙΑΣΚΕΥΗ - ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ: Εμμανουήλ ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΣΚΗΝΙΚΑ: Εμμανουήλ ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ, Θεόδωρος ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ, Αικατερίνη ΣΙΩΣΙΟΥ-ΚΟΛΥΒΑ, Ευγενία ΚΟΛΥΒΑ, Κωνσταντίνος ΒΕΡΥΚΙΟΣ, Χρήστος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ, Νικόλαος Χρ. ΒΡΕΤΤΟΣ, Πανταζής ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ, Άρης ΣΙΩΣΙΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΑΦΙΣΑ: Εμμανουήλ ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Εμμανουήλ ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ, Βασιλική ΚΑΒΒΑΔΑ

ΔΙΑΘΕΣΗ ΦΩΤΙΣΜΟΥ - ΗΧΟΥ: Ξενοφών ΚΟΨΙΔΑΣ (Ηχοφωτιστική Λευκάδος)

ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ - ΗΧΟΥ: Μάρκος ΣΦΕΤΣΑΣ

ΠΟΙΗΜΑ - ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Ιωάννα ΚΟΚΛΑ

ΜΑΚΙΓΙΑΣ: Αναστασία ΤΟΜΑΖΙΝΟΥ

ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ: Ευάγγελος ΜΑΝΩΛΙΤΣΗΣ

(Σχολή χορού: Ευρυδίκη Μεσσήνη)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΡΟΛΟΙ

ΔΑΣΚΑΛΟΣ: Ξενοφώντα ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ: Εμμανουήλ ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΠΕΝΙΩ: Αικατερίνη ΚΟΛΥΒΑ-ΣΙΩΣΙΟΥ

ΓΚΟΛΦΩ: Σπυριδούλα ΒΛΑΧΟΥ

ΛΟΥΚΙΑ: Ιωάννα ΚΑΒΒΑΔΑ

ΣΤΑΘΗΣ: Θεόδωρος ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΕΝΟΜΑΤΑΡΧΗΣ - ΠΟΙΗΜΑ: Γεώργιος ΜΠΑΡΚΑΣ

ΠΑΠΠΑΣ: Αναστάσιος ΛΑΖΑΡΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΩΝΤΑΣ: Αθανάσιος ΛΙΠΑΣ

ΤΣΟΥΠΡΕΣ: Πηνελόπη ΚΟΥΤΣΟΛΙΑΚΟΥ - Σαβίνα ΜΑΡΑΓΚΟΥ

ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευστάθιος ΘΕΡΜΟΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΙ ΡΟΛΟΙ

ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ: Νικόλαος ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος ΚΑΛΦΟΥΝΤΖΟΣ, Γεώργιος ΜΠΑΡΚΑΣ

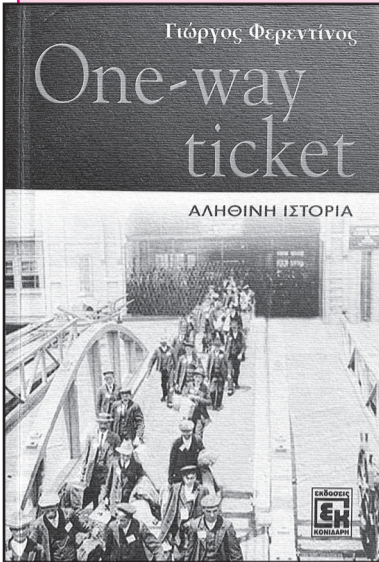
ΧΩΡΙΑΝΕΣ: Ιωάννα ΔΟΥΒΙΤΣΑ, Βασιλική ΚΑΒΒΑΔΑ, Ευγενία ΚΟΛΥΒΑ

ONE WAY TICKET

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Του Σωτήρη Κ. Κάτσενου,

Δημοσιογράφου & Εφόρου Δημοσίων Σχέσεων του Συλλόγου
Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ»

Με ιδιαίτερη χαρά, πληροφορηθήκαμε ότι το εξαιρετικό βιβλίο του Λευκαδίτη συγγραφέα, ποιητή και ζωγράφου Γιώργου Φερεντίνο, "ONE WAY TICKET", που κυκλοφορεί σε 12η έκδοση από τις ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΝΙΔΑΡΗ, μεταφράστηκε στην Αγγλική γλώσσα.

Όπως μάθαμε, τον Φεβρουάριο έφυγε για την Αμερική με προοπτική να κυκλοφορήσει ηλεκτρονικά από την AMAZON, στο ανά τον κόσμο αγγλόφωνο κοινό. Πολλά συγχαρητήρια, λοιπόν, για αυτή την μεγάλη προσπάθεια του συντοπίτη μας συγγραφέα, που συνεχίζει να εκπρο-

σωπεί επάξια τη λογοτεχνική μας παράδοση. Του ευχόμαστε από καρδιάς, μαζί με κάθε διεθνή αναγνώριση να ακολουθήσουν σύντομα και οι μεταφράσεις των υπόλοιπων πεζών και ποιητικών του έργων.

Βιβλιοπαρουσίαση

Κυκλοφόρησε πρόσφατα, Δεκέμβριος του 2022, από τις εκδόσεις ΕΚΤΥΠωλόγιο, στην Πάτρα, ένα ιστορικού περιεχομένου, επίκαιρο βιβλίο με τον τίτλο:

Αλησμόνητες εστίες ελληνοσύνης
1922

και υπότιτλο

Εκεί, όπου

«απέσβετο ελληνοισμό το λάλον ύδωρ»

του άξιου Αγιοπετρίτη συγγραφέα

Απόστολου Δ. Μαργέλη.

Στις 396 σελίδες του βιβλίου, ο συγγραφέας παρουσιάζει με το γλαφυρό τρόπο, που διακρίνει τη γραφή του, γεγονότα και καταστάσεις, που αφορούν τους Έλληνες από τους αρχαιότερους χρόνους (Πολείς- Ίωνες κλπ), για τη γλώσσα, τον πολιτισμό και το υψηλό επίπεδο γνώσεων το οποίο διέκρινε τους προγόνους μας και στη συνέχεια με ξεχωριστή επιμέλεια και με τη βοήθεια μιας πλούσιας βιβλιογραφίας εξιστορεί, με κατανοητό τρόπο, τα γεγονότα των βαλκανικών πολέμων (1912) και επεκτείνοντας τη διήγησή του όσα συνέβησαν μέχρι τέλους, της αφάνταστα επώδυνης, μικρασιατικής καταστροφής, η οποία στοίχισε πολύ ακριβά στον ελληνοισμό της Μικράς Ασίας αλλά και της Ελλάδας.

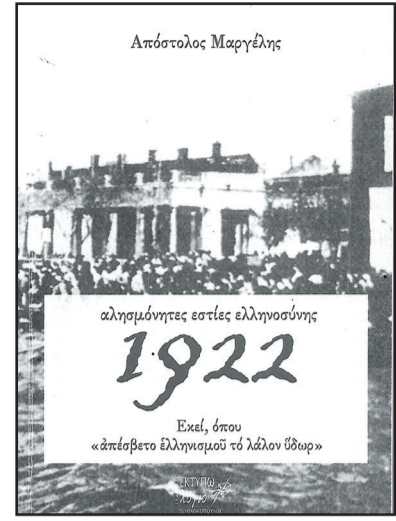
Πρόκειται για ένα ευκολοδιάβαστο βιβλίο στο οποίο ιστοριογραφούνται γεγονότα αξιοθαύμαστα του ελληνικού στρατού και των πρωταγωνιστών

των επιχειρήσεων αλλά και λυπηρά από τους πολιτικούς της εποχής εκείνης. Ο συγγραφέας στο επίλογο αναφέρει:

« από μικρό παιδί, ανήμπορο ακόμα να καταλάβω τη μεγάλη αξία όσων άκουγα από τον κοντοθώρητο, μεστοκόρμη

και γεροκόκκαλο παπούλη μου (Πάνο Πλούτο), τα φοβερά και τρομερά που γίνθηκαν και λάβωσαν αγιάτρευτα τη μνήμη του, αυγουσιτιάτικα του 1922, στις πυρακτωμένες πεδιάδες του Αφιόν Καραχισάρ αλλά και τις ιστορίες που συχνά πυκνά μου διηγούνταν ο μαστρο - Κώστας, ο Συμυρνιός πρόσφυγας από το Σεβντίκοϊ, Κώστας Τιμόγλου, που πολλά χρόνια έζησε μακριά από το σπίτι που γεννήθηκε, στη γειτονιά μου, στον Άγιο Πέτρο» αφιερώνω το πόνημά μου: **«Τιμής και μνήμης πρεσβείο οφειλόμενο».**

Θ. Μελάς

Παροιμιών το ανάγνωσμα

Οι παροιμίες είναι σύντομες λαϊκές εκφράσεις το ελληνικού λαού, με διδακτικό χαρακτήρα, μέσα από τις οποίες εκφράζονται αλήθειες για την καθημερινή μας ζωή.

Οι παροιμίες που χρησιμοποιούνται πολύ στη ζωή μας:

- Μας συμβουλεύουν (Το Μάρτη ξύλα φύλαγε, μην κάψεις τα παλούκια.)
- Μας προειδοποιούν (Κάλιο η τσέπη σου αδειανή παρά η κεφαλή σου.)
- Μας ψυχαγωγούν (γάιδαρος πάντα γάιδαρος και ας του φορούν και σέλα) κλπ.

Πριν από χρόνια, όταν υπηρετούσα σ' ένα Δημοτικό Σχολείο του Πειραιά, ύστερα από τη σχετική διδασκαλία στην τάξη, αποφασίσαμε με τους μαθητές να καταγράψουν παροιμίες από τον πατρικό τους τόπο, στον οποίο θα περνούσαν τις καλοκαιρινές τους διακοπές.

Με την επάνοδο το Σεπτέμβρη, αρκετοί είχαν πολλές καταγραφές. Ελάχιστες από αυτές, γνωστές ή πρωτόκουστες παρουσιάστηκαν σή-μερα. Ίσως απασχολήσουν κάποιους με τα νοήματα που περιλαμβάνουν.

Με το νου πλουταίνει η κόρη με τον ύπνο η ακαμάτρα.

Αλί που τον έχει η κούτρα του να κατεβάζει ψείρες.

Άλλος με πίδα γεύεται, κι άλλος με παντεσπάνι.

Άπλωνε τα πόδια σου κατά το πάπλωμά σου.

Τ' Απρίλη στάλα της βροχής, είναι βαρέλι λάδι.

Βουνό με βουνό δε σμίγει.

Δείξε μου το φίλο σου για να σου πω ποιος είσαι.

Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους.

Μαντζουράνα στο κατώι, γάιδαρος στα κεραμίδια.

Ο λύκος κι αν γέρασε κι άσπρισε η κεφαλή του, ούτε τη γνώμη άλλαξε ούτε την κεφαλή του.

Όταν ψοφήσουν τ' άλογα, τιμή έχουν τα γαϊδούρια.

Ο Μανώλης με τα λόγια, χτίζει ανώγια και κατώγια.

Θ. Μελάς

Παρουσίαση Λευκώματος του Συλλόγου Λευκαδίων Ηλιούπολης και γύρω Δήμων «Η Φανερωμένη»

Την Κυριακή 5 Μαρτίου 2023 στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης», του Δήμου Ηλιούπολης, ο Σύλλογος Λευκαδίων Ηλιούπολης και γύρω Δήμων «Η Φανερωμένη» παρουσίασε το φωτο - ιστορικό λεύκωμα της ιστορίας του καθώς και της παρουσίας των πρώτων Λευκαδίων στην Ηλιούπολη. Στην εκδήλωση παρευρέθηκε ο πρόεδρος του Συλλόγου μας Θωμάς Χόρτης.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΥΚΑΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πατροπαράδοτης βασιλόπιτας της Ε.Λ.Μ., όλη η Λευκάδα, ήταν εκεί!

Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2023. Τόπος : Αθήνα. Περιοχή : Ομόνοια, Αγίου Κωνσταντίνου 32. Ξενοδοχείο

«Αχίλλειον», του Λευκαδίτη κ. Πολίτη. Δίπλα στο Εθνικό θέατρο. Κοντά στο εμβληματικό κτίριο του Τσίλερ! Η αίθουσα καλαισθητή και φιλόξενη! Δωρεά του κ. Πολίτη για την εκδήλωση της Ε.Λ.Μ. Οικοδεσπότες της εκδήλωσης οι ευγενικοί και ταπεινοί

κ. Κώστας Κατηφόρης και Σωτήρης Κάτσενος. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας, αντίστοιχα. Μαζί τους και τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Λ.Μ. Μια σεμνή κι αξιοπρόσεκτη εκδήλωση που συγκέντρωσε όλους τους επίσημους και παράγοντες της Λευκάδας και πλήθος κόσμου. Την κοπή της πατροπαράδοτης λαδοπίτας ευλόγησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Λευκάδος και Ιθάκης κ. κ. Θεόφιλος. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και τίμησαν με την παρουσία τους, τις ευ-

κ. Κώστας Κατηφόρης και Σωτήρης Κάτσενος. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας, αντίστοιχα. Μαζί τους και τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Λ.Μ.

Μια σεμνή κι αξιοπρόσεκτη εκδήλωση που συγκέντρωσε όλους τους επίσημους και παράγοντες της Λευκάδας και πλήθος κόσμου.

Την κοπή της πατροπαράδοτης λαδοπίτας ευλόγησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Λευκάδος και Ιθάκης κ. κ. Θεόφιλος.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και τίμησαν με την παρουσία τους, τις ευ-

κ. Κώστας Κατηφόρης και Σωτήρης Κάτσενος. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας, αντίστοιχα. Μαζί τους και τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Λ.Μ. Μια σεμνή κι αξιοπρόσεκτη εκδήλωση που συγκέντρωσε όλους τους επίσημους και παράγοντες της Λευκάδας και πλήθος κόσμου.

Τέλος, την εκδήλωση πλαισίωσε η εξαιρετική χορωδία του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ», η οποία παρουσίασε Λευκαδίτικα τραγούδια και μελωδίες, υπό τη διεύθυνση του μάστρου κ. Ιωάννη Σφυρή, κερδίζοντας τις εντυπώσεις και το ζεστό χειροκρότημα του κοινού!

Όλα ήταν άψογα και όμορφα! Μέσα σε μια εγκάρδια και ζεστή ατμόσφαιρα! Μια εξαιρετική εκδήλωση που άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις σε όλους! **Και του χρόνου!**

Εκδήλωση για τον π. Γεράσιμο Ζαμπέλη

Το Σάββατο 11 Μαρτίου 2023 και ώρα 18.00, στην Αίθουσα της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας, στο Διοικητήριο, η Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών και η Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας, εκτιμώντας την ποιμαντική προσφορά και το πολύπλευρο έργο του Αιδεσιμολογιάτου Πρωτοπρεσβύτερου π. Γεράσιμου Ζαμπέλη, κληρικού, συγγραφέα και πνευματικού ανθρώπου, συνδιοργάνωσαν

με μεγάλη επιτυχία εκδήλωση προς τιμήν του.

Στην εκδήλωση που τελέστηκε υπό την αιγίδα και υποστήριξη της Περιφερειακής Ενότητας

Λευκάδας και του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας παρευρέθηκε εκπροσωπώντας τον Σύλλογο, ο Πρόεδρος Θωμάς Χόρτης.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ - Μ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ

ΘΗΒΩΝ 210 * ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ * ΤΗΛ. 5719017, 5730784

ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

- Ορθοδοντική
- Παιδοδοντία
- Προληπτική οδοντιατρική

ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

- Περιοδοντολογία
- Ενδοδοντία
- Γναθοχειρουργική
- Εμφυτεύματα
- Γενική προσθετική